БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 21 (3820). 26 ЖУМА ЯНВАРЬ 1979 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• Тежамкорлик—яхши ҳислат

Ишчи таклифи билан

Яқинда тўқимачилик комбинатининг 2-тўқув фабрикасида яна бир рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Фабриканинг механика устахонасининг слесари Федор Плеханов киритган бу таклиф фабрикадаги осма йўлни қайта-лойиҳалаштиришдан иборат. У 964 метрли осма йўлни 350 метрга қисқартириш билан бирга, бирмунча қулайлик кашф этди. Бундан ташқари 8100 дона юк ортиладиган яшик тежалди. Бу таклифни амалга оширишда бош механик Ҳошим Шералиев, слесарь Абдураҳим Маҳкамовлар Ф. Плехановга яқиндан ёрдам беришди.

Узатувчи станцияда илгари «бармоқли» занжир асосий ишларни бажарар эди. Бу пайтларда узатувчи станциядан киши қулоғига ёқимсиз товуш чиқиб, кайфиятни бузар, агар трос сим ўз йўналишидан сал чиқиб кетса, «бармоқли» занжир уни узиб юборар эди. Бу эса фабрикада юк ташиш ишларини тўхтаб қолишига олиб келар эди. Эндиликда бу аҳволга ҳам чек қўйилди. «Бармоқли» занжир ўрнига тортқили диск ўрнатилди. Бу осма йўл фаолиятида ижобий хусусиятлар пайдо бўлишига сабаб бўлди. Узатувчи станциядан чиқаётган шовқин йўқолди, бир қанча метал ихтисод қилинди. Энг муҳими, ишчилар учун катта қулайлик яратилди.

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ—БЕШ ЙИЛЛИККА

УЛКАН МАРРАЛАР

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1979 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Завод коллективи КПСС XXV съезди қарорларини сабот билан амалга ошира бориб, уч йиллик планни муваффақиятли бажарди, бу эса пахта етиштиришнинг энергетика базасини оширишга анчагина даражада имкон берди. Мамлакат пахтакор республикаларининг далаларида ишлаш учун пахтани қоп-қопсиз ташийдиган 75 мингта трактор, 111 мингта трактор ағдарма прицепи, 11 миллион сўмликдан кўпроқ запас қисмлар тайёрланди ва етказиб берилди. Қуввати оширилган янги МТЗ-80Х тракторлари ва пневматик тормоз системасига эга бўлган трактор прицеплари тайёрланди ва уларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Шу йиллар мобайнида заводни реконструкция қилиш ва унинг капитал қурилиши учун 32 миллион сўмдан кўпроқ капитал маблағ сарфланди. 1975 йилга нисбатан ялпи маҳсулотнинг умумий ҳажми 25 процент ошди, меҳнат унумдорлиги эса 13 процент кўпайди.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларида сўзлаган нутқларида баён этилган хулосалар ва йўл-йўриқларга амал қилиб, ўз куч-ғайратларини ишлаб чиқариш жараёнларини интенсивлашни таъминлашга, коллективнинг иш самарадорлигини, чиқарилаётган маҳсулот сифатини янада оширишга сафарбар этмоқдалар ва 1979 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қиладилар:

ишлаб чиқариш ҳажми ва маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 1979 йил 29 декабргача адо этилади, пландан ташқари 500 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Планга қўшимча равишда камида юз минг сўмлик фойда олинади.

Асбоб-ускуналардан яхшироқ фойдаланиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш даражасини ошириш, ишларни ташкил этишни яхшилаш ҳисобига меҳнат унумдорлигини ўстириш план топшириғи 5 процент ошириб бажарилади, бунда ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 80 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобидан таъминланади. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида давлат сифат белгиси қўйилган маҳсулот ишлаб чиқариш 22 процентга қадар етказилади.

Конструкцияни ва механизаторларнинг меҳнат шароитларини яхшилаш мақсадида кабинаси герметикланган ва унификацияланган бошқариш пультига эга бўлган Т-28Х маркали трактор ишлаб чиқилиб тайёрланади.

Янги техникани, илғор технологияни жорий этиш, иқтисод ва тежамкорликни кучайтириш ҳисобидан камида 2 миллион киловатт-соат электр энергия, 4 минг 150 гигакалория иссиқлик энергияси ва 120 тонна қора металл тежаб қолинади. Асосий ишлаб чиқаришда меҳнатни механизациялаш даражаси 76,3 процентгача, юк ортиш-тушириш ва транспорт-омбор ишларида эса 81,2 процентгача етказилади. Янги техникага доир тадбирларни, рационализаторлик таклифлари ва ихтироларни жорий этишдан 725 минг сўм иқтисодий самара олинади.

Коллективни социал ривожлантириш планини амалга ошира бориб, умумий таълим ўқиш системасида 850 ходим тайёрланади, 1100 кишининг малакаси оширилади ва асосий ишлаб чиқариш касблари бўйича 900 янги ишчи тайёрланади. 10 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилади.

Сирдарё область Ильич районидаги Г. Титов номли совхозга оталик ёрдам бериш давом эттирилади.

Тошкент трактор заводининг машинасозлари КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч, билим ва тажрибамизни сарфлаймиз ҳамда беш йилликнинг тўртинчи йилини коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янги-янги муваффақиятлар билан нишонлаймиз, деб КПСС ленинчи Марказий Комитети билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ваъда берадилар.

Ушбу социалистик мажбуриятлар завод цехлари ва бўлимлари меҳнат коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

Устки трикотаж фабрикасида кўплаб ёшлар меҳнат қилишади. Шулардан бири иккинчи цехнинг пешқадам чевари Зулфия Жалиловадир. У смена топшириқларини 140 процент адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

И. Шоиноғомов фотоси.

• 1979 йил—Халқаро болалар йили

МУҲИМ ЭЪТИБОР

Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикаси коллективи болалар буюмлари ассортиментини кенгайтиришга катта эътибор беряпти.

— Халқаро болалар йили муносабати билан, — дейди корхонанинг катта иқтисодчиси Х. Хабибуллин, — бу йил болалар бош кийимларининг бир неча турини ишлаб чиқаришга киришдик. Бу йил 41 моделдаги болалар бош кийимлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Бу — 1 миллион 609 минг сўмлик ни ташкил этади. Саккиз хил моделдаги буюм давлат Сифат белгиси билан тайёрланади. Бошқача айтганда, болаларга атаб фахрли беш қиррали белги билан тайёрланаётган буюмлар шу умумий маҳсулотнинг 37 процентини ташкил этади.

Ҳозир фабрика бош потогидан болаларнинг янги моделдаги турли хил бош кийимлари тушириб олинмоқда. Корхона коллективи бу йил ҳаммаси бўлиб 6 миллион 581 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ 25 январь куни Москвада Союзлар уйининг колонна залида КПСС Москва шаҳар ташкилотининг XXIII конференцияси очилди. Конференция пойтахт партия ташкилотининг ҳисобот давридаги ишига якун ясайди, КПСС XXV съезди қарорларини бажариш соҳасида Москва коммунистларининг навбатдаги вазифаларини белгилайди.

▲ 1979 йил 25 январда Совет Иттифоқида Ернинг сунъий йўлдоши «Метеор» учирилди.

Йўлдошнинг асосий вазифаси ер табиий ресурсларини тадқиқ этиш, ер юзига туташ қатламларнинг параметрларини дистанцион ўлчаш методларини пишиқтириш борасидаги ишларни давом қилдириш учун зарур бўлган маълумотларни, шунингдек метеорологик маълумотларни олиб туришдан иборатдир.

Йўлдошда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди.

▲ БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ҚИЗҒИН ТАРАДДУД

Пойтахтимиз саноат, қурилиш ва транспорт корхоналари, муассасаларида СССР Олий Советига сайловлар олдидан оммавий-сиёсий ишлар қизғин тус олиб кетди. Лак-бўёқ заводи партия комитети шу муносабат билан партиямиз ички ва ташқи сиёсати масалалари юзасидан суҳбатлар ўтказиш, сайловчилар билан агитпункт ва клубда ранг-баранг учрашувлар уюштириш, агитатор, сиёсий ахборотчи ва докладчиларнинг фаолиятини активлаштириш юзасидан кенг тадбирлар планини амалга оширмоқда.

Корхонанинг етти сиёсий докладчиси, етти сиёсий ахборотчиси ва 52 агитатори оммага ғоявий-сиёсий таъсир ўтказишнинг барча форма ва воситаларидан фойдаланишга интилмоқдалар. Евгений Чернышев, Екатерина Шапкина каби сиёсий ахборотчилар, Илхом Каримжонов, Зумрад Абдусатторова, Николай Ким сингари агитаторлар турар жойларда индивидуал иш олиб боришга қодир бўлган, бой тажриба орттирган кишилардир.

Партия комитети қабул қилган қарорда ана шу моҳир агитатор ва сиёсий ахборотчилар иш усулларини кенг ёйиш кўзда тутилган.

КОММУНИСТЛАР САФИ ЎСМОҚДА

Лак-бўёқ заводи партия ташкилоти йил сайин ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари актив комсомол аъзолари ҳисобига тобора ўсиб бормоқда. Ҳозир унинг сафларида 180 коммунист бор.

Ўтган йили корхона коммунистлари сафига тўққиз нафар ёш комунист қўшилди. Янги йилнинг дастлабки ойида яна уч ишлаб чиқариш илғори КПСС аъзолигига кандидатликка қабул этилди. КПСС аъзолигига кандидатлар сони 12 га етди.

Корхонада ёш коммунистларни тарбиялашга ҳам катта эътибор беріляпти. Мана, уч йилдан буён бу ерда ёш коммунистлар мактаби ишлаб турибди. Айниқса Вера Андрюшченко, Борис Погорельский сингари моҳир пропагандистлар олиб бораётган машғулотлар коммунистларда чуқур таассурот қолдирмоқда.

• Сайлов участкаларидан хабарлар

1979 йил 4 МАРТ ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ФАОЛЛИК КЎРСАТИБ

Киров районидаги 117-мактаб биносига жойлашган 31/80-сайлов участкасининг агитпункт коллективи шу кунларда СССР Олий Советига бўладиган сайловларга тайёргарлик ишларини қизғин авж олдириб юборган.

Мактаб биноси сайловга оид турли хил шиор ва плакатлар билан безатилган. Бежиримгина жиҳозланган агитпункт хонасида радио, телевизор, қизил алвонлар тўшалган столларда эса газета-журналларнинг янги сонлари, СССР ҳамда Ўзбекистон ССРнинг янги Конституциялари, СССР Олий Советига сайлов тўғрисида Қонун тартиб билан қўйилган. Бу ерда агитаторларнинг иш плани, навбатчилар рўйхати, сайловчилар ўртасида ўтказиладиган суҳбатлар, лекциялар, учрашувларнинг вақти ва мутасадди кишилар номи кўзга кўринарли жойга осиб қўйилган.

Ўқитувчи Павел Пшеничний раҳбарлик қилаётган агитпунктнинг 56 кишилик агитаторлар коллективи аҳоли ўртасида сайлов олди тушунтириш ишларини олиб бормоқда. Улар ўзларига бириктирилган хонадонларда «Депутатликка номзоднинг ҳаётий йўли», «СССР ва Ўзбекистон ССРнинг янги Конституцияси», «Сайловдан—сайловгача» ва бошқа мавзуларда қизиқарли суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Айниқса, бу борада Раъно Обидова, Шоҳида Тошматова, Абдусамад Абдурашидов, Лариса Эдигерь, Миржалол Мирсодиқов, Санобар Маҳкамова, Вазира Йўлдошева сингари ишчан агитаторларнинг хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Ана шундай агитаторларнинг намунали фаолияти туфайли мазкур сайлов участкасига қарашли Отчопар, Карим Зарипов, Сизран, Избирательская, Чита, Хитой, Гвардиячи ва бошқа кўчаларда истиқомат қилувчи 1542 сайловчи рўйхатга олиб бўлинди. Шулардан 42 йигит-қиз биринчи марта овоз берувчи ёш сайловчилардир.

— Ўқитувчиларимиз коллективи сайловчилар ўртасида оммавий-тушунтириш ишларни намунали ташкил этиб, СССР Олий Советига сайловларга пухта тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказишга алоҳида эътибор бермоқда, — дейди 117-мактаб директори, сайлов участкасининг раиси Исроил Аҳмаджонов. — Шунинг учун ўқитувчи — агитаторларимиз ҳар куни дарсдан сўнг ўз сайловчилари ҳузурига отланадилар.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

Бадиий буюмлар фабрикасининг механиги Юрий Глумян гул тикиш машиналарининг нормал ишлашини таъминлаб келаяпти.

СУРАТДА: моҳир созловчи гул тикиш машинасининг ишини кузатмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

МАҲАЛЛАДА СУҲБАТ

Собир Раҳимов районидаги А. С. Пушкин номли 119-ўрта мактаб биносида 76/129-сайлов участкаси жойлашган бўлиб унга мактаб директори, коммунист Далабой Турсунов раислик қилади. Мактабнинг ўқитувчиларидан иборат 52 агитаторлари бешта маҳаллада сайловчилар рўйхатини тузиб бўлишди.

Агитаторлардан Зуҳра Соатова, Ҳимолия Турсунова, Мастура Абдуллаева, Мастура Тоҳирова, Валентина Николаевна Максимовалар участкаларидаги ишлар намунали бўляпти. Шу кунларда сайловчилар ўртасида сайлов олди тушунтириш ишлари олиб боriляпти.

Сайлов участкасида унинг территориясида жойлашган «Мевазор», «Мустаҳкам», «Комсомол», «Ҳасанбой», «Қизил кўприк» маҳалла комитетлари раислари билан сайлов олди тайёргарлик ишлари келишиб олинди.

Яқинда «Мевазор» маҳалласида сайловчилар билан биргаликда КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1978 йил) Пленуми ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқи ўрганиб чиқилди. «Мустаҳкам», «Комсомол» маҳаллаларида эса Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» хотира асарлари юзасидан суҳбатлар ўтказилди. Мактаб ўқитувчиси Убай Шарипов ва халқ хўжалиги институти иқтисодий-география кафедраси ўқитувчиси Эркин Ғуломов ушбу асарларнинг бебаҳо аҳамияти ҳақида йиғилганларга сўзлаб бердилар.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

Саҳнада Кавказнинг кулгили тарихи

Тошкент оперетта театри Озарбайжон драматурги Рауф Гажиевнинг «Кавказлик жиян» пьесаси асосидаги спектакль премьерасини кўрсатди. Саҳнага янги қўйилган бу асар самимий ҳис-туйғуларнинг тантанаси ҳақидаги, ҳақиқий муҳаббатда шахсий манфаатларга ўрин йўқлиги ҳақидаги қувноқ лирик комедиядир.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

«Билим» жамияти Собир Раҳимов ташкилоти лекторларнинг корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларга чиқишларини уюштирди. Дурадгорлик буюмлари заводи, керамзит заводи ва Тошкент Давлат университетининг биология факультетида КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида қўйилган вазифалар ва мамлакатимиз олдида турган иқтисодий вазифалар ҳақида лекциялар бўлди.

«Билим» жамияти район ташкилоти СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловларга бағишланган тадбирлар планини ҳам ишлаб чиқди.

«Ташсельмаш» заводи қошидаги пахта териш комбайнлари механик-ҳайдовчиларининг малакасини ошириш мактабида навбатдаги группанинг машғулотлари бошланди.

Яқиндагина мактабни мамлакатимизнинг пахтакор республикаларидан келган 22 механик-ҳайдовчи битириб чиққан эди. Улар корхонада шу йил ишлаб чиқариш йўлга қўйилаётган «ХНП-1,8» пахта териш машинасининг тузилиши билан танишиб, уни бошқариш йўлларини ўргандилар.

Шу йил охиригача завод қошида доимий ишлаб турган ана шу мактабда пахтакор республикаларнинг юзга яқин механик-ҳайдовчиси малака оширади.

Бугун

Тошкент экскаватор заводи Чехословакияга тўртта экскаватор жўнатди.

Корхона меҳнат аҳли социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг буюртмаларини тез ва соз адо этяпти. Шу ой охиригача озодлик ороли — Кубага ҳам махсус жиҳозланган ўнта тропик экскаватор юборилади.

Тошкентлик экскаваторсозлар ўтган йили 1169 экскаватор ишлаб чиқариб, шундан 136 тасини жаҳоннинг тўрт қитъасидаги турли мамлакатларга етказиб беришган эди.

— Заводимиз ишчилари қўли билан яратилган қудратли машиналар иттифоқимизнинг барча йирик қурилишларида ғоят қўл келаётганлиги билан фахрланамиз. Январь ойининг ўзида Байкал Амур магистрали, Тюмень области, Камчатка ороли ва бошқа адресларга 60 дан ортиқ экскаватор юборилди,— дейди завод директори ўринбосари Б. Баҳромов.

«Ташгортрансэкспедиция» бирлашмасининг 5-транспорт агентлиги йўлга қўйган янги хизмат турини «авария хизмати» деб аташ мумкин.

Илгари йўлда бузилиб қолган автомобиль ҳайдовчиси кўп қийинчиликларга дуч келарди. Эндиликда унга техника ёрдамга келади. Автомобилнинг тормози, руль системаси ёки бошқа қисмлари бузилиб қолгудек бўлса, ҳайдовчи транспорт агентлигига қўнғироқ қилиб, махсус транспортни чақириши мумкин. Ҳайдовчининг хоҳишига кўра, бузилган автомобиль техника ёрдами станцияси ёки машина эгасининг уйига элтиб берилади.

республика актерлар уйида театр санъати халқ университетининг навбатдаги машғулоти ўтказилади. Университет тингловчилари «Драматургия— театр санъатининг асосий негизи» мавзуида лекция ўқилади.

Куйбишев район партия комитети ва актерлар уйи коллективи ташкил этган ана шу икки йиллик халқ университетига турли соҳа кишилари қатнашмоқдалар. Улар КПСС XXV съезди совет санъаткорлари олдига қўйган вазифалар ва театр санъатининг истиқболлари билан яқиндан танишмоқдалар. Машғулотларни Тошкент давлат театр санъати ва рассомчилик институти ўқитувчилари ҳамда пойтахтимизнинг етакчи санъатшунос олимлари олиб боришяпти.

Тингловчиларга лекциялардан ташқари пойтахт театрларининг артистлари ижросида спектакллардан парчалар кўрсатиляпти. Қизиқарли концерт программалари намойиш этилмоқда.

Эртага

Октябрь районидаги 157-мактабда ташкил этилган агитпунктда СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловларга бағишланган суҳбат уюштирилади.

Агитпункт СССР янги Конституцияси ва КПСС XXV съезди материаллари ёзилган стенд ва кўргазмалар билан чиройли қилиб безатилди. Ёш сайловчилар бурчаги, юристлар столи ташкил этилди. Агитаторлар ва сайловчилар учун газета ва журналлар қўйилди. Ҳозир бу ерда 50 га яқин агитатор иш олиб боряпти. Ўқитувчи агитаторлардан У. Одилов, Ҳ. Пўлатова, Р. Рўзметова ва бошқалар Олим Хўжаев, Титов номли ва Новза маҳаллаларида яшовчи сайловчилар ўртасида суҳбатлар ўтказишяпти.

СССР Олий Советига бўладиган сайловларга бағишланган лекция ва суҳбатлар Октябрь районидаги бошқа агитпунктларда ҳам уюштирилади.

шаҳримизнинг гул магазинларига 10 минг донадан ортиқ гул келтирилади.

Тошкентликлар қиш бўлишига қарамай «Тошкент гуллари» хўжалик ҳисобидаги савдо фирмаси павильонларидан чинни гул, кала, фрезия ва бошқа чиройли гулларни харид қилиб оладилар.

Ҳозирги кунда пойтахтимизда гул билан савдо қилувчи 19 та магазин, павильон ва киоска аҳолига қувонч улашяпти.

АГИТАТОР СЎЗИ—ОММАГА

Ҳозирги вақтда республика пойтахтида сайловчиларнинг салкам беш юзта агитпункти ва клуби ишлаб турибди. Минг-минглаб агитаторлар, пропагандистлар, лекторлар, докладчиларнинг ишини қандай қилиб янада самаралироқ қилиш мумкин? Шаҳардаги бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, уларнинг ўринбосарлари, сайлов кампаниясида банд бўлган агитация-пропаганда кадрларининг 25 январь куни Тошкентда бўлиб ўтган семинарида ана шу ҳақда гаплашиб олинди.

Семинарда сайловчилар ўртасида агитация-оммавий иш тажрибаси, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорларини, СССРнинг янги Конституциясини, совет турмуш тарзини пропаганда қилиш тажрибаси умумлаштирилди.

Семинарда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими А. Д. Шутов, СССР Фанлар академияси давлат ва ҳуқуқ институтининг ходими, юридик фанлар доктори С. В. Соловьева лекция ўқидилар.

(ЎзТАГ).

РЎЙХАТ ВАРАҚАЛАРИ ТЎЛДИРИБ БЎЛИНДИ

24 январь кечқурун республика шаҳар ва қишлоқларида Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатининг сўнгги рўйхат варақалари тўлдирилди. Катта иш тугалланди, унинг натижалари мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг бундан буёнги планларини тузиш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасидан ЎзТАГ мухбирига шуни хабар қилишдики, республиканинг ҳамма жойида рўйхат юқори савияда ўтказилди. 30 мингга яқин ҳисобчи шаҳар ва қишлоқ аҳолисининг уйларида бўлди. Неча минглаб ҳисобчилар олис сафарга чиққан поездларда, вокзаллар ва аэропортларда, меҳмонхоналар, касалхоналар, дам олиш уйлари ва санаторийларда рўйхат варақаларини тўлдиришди. Ҳамма жойдаги аҳоли чинакам умумхалқ иши бўлган рўйхатнинг мақсад ва вазифаларини тўла тушунганлигини кўрсатди, ҳисобчиларга бажонидил кўмаклашди.

Энди бир неча кун мобайнида инструктор-контролёрлар участкаларни айланиб чиқадилар. Улар ҳисобчилар билан биргаликда айрим жойларда варақалар нақадар тўғри тўлдирилганлигини текшириб кўрадилар, рўйхат давомида айрим гражданлар тушуриб қолдирилмаганлигини аниқлайдилар.

Тошкент ва Самарқандда рўйхат учун махсус барпо этилган ва энг янги электрон техника билим таъминланган ҳисоблаш марказлари ишга туширилди. Улар рўйхат варақаларини дастлабки умумлаштириш билан шуғулланадилар. СССР Марказий статистика бошқармаси рўйхат материалларини узил-кесил ишлаб чиқади.

(ЎзТАГ).

• Коммунист ўйлари

ШАХСИЙ НАМУНА КЎРСАТИБ

Бирлашмамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари, коммунистлар етакчилигида ишлаб чиқариш топшириқларини тез ва соз адо этиш учун интилмоқдалар. Бунинг яхши самара бергани ўтган йилнинг якунларидан ҳам кўриниб турибди. Маҳсулот сифати ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда айниқса давлат стандартларининг жорий этилиши муҳим роль ўйнаяпти. Ҳозиргача бирлашмамизда 72 та ана шундай стандартлар ишлаб чиқилгани нур устига аъло нур бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1978 йил) Пленумида сўзлаган нутқида ўртоқ Л. И. Брежнев шундай деган эди: «Халқнинг ижодий кучларини янада тўла-тўкис сафарбар этиш, иқтисодий ўсишнинг янги-янги резервларини қидириб топиб, ишга солиш — ҳозир барча партия ташкилотлари, ҳамма партия аъзолари фаолияти негизларининг негизидир». Ана шу кўрсатмадан келиб чиқиб корхонамизнинг ҳар бир коммунисти иш самарадорлиги ва сифатини янада оширишнинг янги резервларини изламоқдалар. Социалистик мусобақа бунга катта таъсир кўрсатмоқда.

Бизда нуқсонсиз маҳсулот тайёрлаган кўплаб ишчилар «Сифат аълочиси» фахрли номини олдилар. Корхонамизда «Нуқсонсиз маҳсулот тайёрлашни ташкил этиш», «Материалларни назорат қилиш» каби стандартлар жорий этилган. Ҳар ҳафтада бир марта маҳсулот сифатини ошириш билан боғлиқ бўлган тадбирларнинг қандай жорий этилаётганини муҳокама қилиш учун координацион-ишчилар группаси тўпланишади. Улар орасида коммунистлар ҳам бор. Натижа чакки бўлмаяпти. Беш йиллик илғорлари сафи тобора кенгайиб бормоқда. Р. Ҳошимов, И. Савинецкий, С. Касьянов сингари беш йиллик зарбдорлари ўз зиммаларига олган шахсий мажбуриятларини муваффақиятли адо этмоқдалар.

XXII шаҳар партия конференцияси эришилган муваффақиятлар билан бирга кўпгина резервлар, ҳал этилмаётган баъзи муаммоларга эътиборни қаратди. Ишлаб чиқариш технологиясини доимо такомиллаштириб бориш, иш сифати ва самарадорлигини оширишнинг барча резервларини ишга солиш янги ютуқлар гарови экани таъкидланди. Цехимиз партия ташкилоти коммунистларнинг етакчилик ролини ошириб, коллективни янги марралар сари руҳлантирмоқда. Корхонада маҳсулот сифатини бошқариш комплекс, ягона системасининг муваффақиятли жорий этилишига, буни бутун чоралар билан тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. 2-цехдаги бизнинг бригадамиз аъзолари ҳам бу муҳим ва мураккаб тадбирнинг тўла-тўкис амалга ошиши учун курашмоқдалар. Бизда ҳар бир ишчи шахсий белги билан ишлаш ҳуқуқини олишга интилмоқда.

Т. САНТАЛОВА,

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси бригадаси бошлиғи.

• Сўнмас у кунлар шуҳрати

МИНГЛАРНИНГ БИРИ

1939 йилда Тошкентдан ҳарбий хизматга чақирилган юзларча навқирон йигитлар қаторида шофёр Воҳид Солиҳов ҳам бор эди.

В. Солиҳов 115-ўқчи дивизиянинг 313-артиллерия полкида хизмат қила бошлади. Орадан уч-тўрт ой ўтгандан сўнг у полк командири майор Федорович, сўнгра полк комиссари Иванов ихтиёрида шофёр бўлиб ишлади.

Улуғ Ленин шаҳри учун ҳаёт-мамот жанглари бораётган кунларда В. Солиҳов хизмат қилган полк Нева бўйларида шиддатли жанг олиб борарди. В. Солиҳов полк командирини фронтнинг олдинги линиясига олиб бораётган кунларнинг бирида душман ўқидан яраланди. Икки ой дала госпиталида ётиб, даволаниб чиққандан сўнг яна ўз полкига қайтиб келди. У полкка келганда полкнинг собиқ командири Федорович жанг вақтида ҳалок бўлган, унинг ўрнига майор Черненко командирлик қиларди. В. Солиҳов полк командирининг шофёри сифатида хизмат вазифасини ўтай бошлади.

Нева соҳилидаги шаҳарни Катта Ер билан туташтирадиган кичкинагина бир йўл бор эди. У ҳам бўлса Ладога кўли эди. Ленинградликлар 1941 йилнинг декабрь ойидагидек қаҳратон қишни бир юз олтмиш йилдан бери кўришмаган эди. Бутун борлиқ гўё музлаб, жонсиз бир нарсага айланиб қолгандай эди... Ладога кўли «Ҳаёт йўли» деб бежиз айтилмаганди. Қамалнинг биринчи қишида шофёрлар Ленинградга 361 минг тонна турли юк ва 262 минг тонна озиқ-овқат ташидилар.

Ана шу қаҳратон қишда Воҳид Солиҳов Ладога кўли бўйида қисмга ўқ-дори ва снаряд ташиб турди. Кунлардан бир куни унинг машинаси артиллериячилари м и з турган ердан бир ярим-икки километр нарида бузилиб қолди. Нима қилиш керак? Снарядлар сув билан ҳаводек зарур эди. Баҳодир жангчи, Воҳид Солиҳов снаряд яшчикларини елкасига қўйиб яёв таший бошлади, бошқа жангчилар ҳам унга кўмаклашишди.

Гитлерчилар 115-дивизия мудофаа қилиб турган плацдармни ёриб ўтиб, Ленинградга бостириб кириш учун жон-жаҳди билан ҳаракат қилардилар. Мана шу плацдарм учун бўлган қизғин жанглар вақтида Солиҳов яна енгил ярадор бўлди. Тез даволаниб артиллерия батареясида ўқловчи бўлиб ишлади.

Ленинград қамалини ёриб ўтишда ва улуғ шаҳарни гитлерчилардан тамомила тозалаш учун бўлган ҳал қилувчи жангларда ҳам у ўқловчи вазифасини бажарди.

В. Солиҳов 70-армия қисмлари сафида Польша пойтахти Варшавани озод қилиш учун бўлган жангларда. Одер дарёсидан кечиб ўтиш учун бўлган курашларда кўрсатган жанговар хизматлари учун қўмондонлик томонидан «Қизил юлдуз» ордени билан мукофотланди.

В. Солиҳов 70-армиянинг қўмондони генерал-полковник Поповнинг шахсий шофёри сифатида Эльба дарёси бўйларигача борди.

Улуғ ғалабадан сўнг, юртига қайтиб келиб, яна ўз севикли касби — шофёрликни давом эттирди. Тинч қурилиш давридаги ҳалол хизматлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиғи билан тақдирланди.

Ленинград учун бўлган жангларда мардлик ва матонат кўрсатган ўзбекистонлик жангчилар ҳар йили сентябрь ойида Ленинградга бориб, жанг қилган ерларини зиёрат қилиб, ҳалок бўлган дўстлари қабрига гулчамбарлар қўйиб қайтадилар.

Адҳам РАҲМАТ.

СУРАТДА: Воҳид Солиҳов Ладога кўлидаги ўзи кўп марта қатнаган «Ҳаёт йўли» олдида ўша сўнмас кунларни эсламоқда.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. САЛИМОВ: Тошкент дунёдаги нечта шаҳар билан биродарлашган ва бундан кутилган асосий мақсад нима?

Жавоб: Халқлар ўртасида ўзаро ҳамжиҳатликни кенгайтириш, улар ўртасида ўзаро дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашда Бутунжаҳон биродарлашган шаҳарлар федерацияси (ББШФ) доирасидаги ҳаракат муҳим аҳамиятга эга. Ҳозирги вақтда республикамиздаги тўрт шаҳар чет мамлакатлардаги шаҳарлар билан мунтазам дўстона алоқалар ўрнатиб келяпти. Масалан, Тошкент шаҳри Карочи (Покистон), Патиала (Ҳиндистон), Триполи (Ливия), Жазоир (Жазоир), Марокаш (Марокко) ва Сиэтл (АҚШ) шаҳарлари билан биродарлашган. Халқ депутатлари шаҳар ижроия комитетлари халқаро алоқаларни амалга ошириб, дўст шаҳарларнинг аҳолисини совет воқелиги билан, КПСС ленинча миллий сиёсатининг амалга оширилишининг аниқ натижалари билан, Ўзбекистон ССРда коммунистик қурилиш соҳасида қўлга киритилаётган ютуқлар, КПСС съездларида ишлаб чиқилган социал-иқтисодий ўзгаришлар планларини амалга ошириш билан таништирадилар. Улар биродарлашган шаҳарлар билан делегациялар, информацион материаллар, адабиётлар айрибошлайдилар. Дўстлик кунлари ўтказилади, виставкалар, кинофильмлар намойиш этилади.

Шаҳарларнинг халқаро алоқаси маданий алоқаларнинг кучайишига хизмат қилади, давлат ва жамоат ташкилотлари йўли билан амалга оширилаётган алоқаларни тўлдиради.

∴ ∴ ∴

Р. ҚОДИРОВ: «Таштекстильмаш» заводининг қайси машиналари халқаро виставкаларда медаль олган?

Жавоб: «Таштекстильмаш» заводининг «ПК-100» маркали йигириш-ўраш машинаси 1965 йилда Брно шаҳрида, 1967 йилда Лейпциг шаҳрида, 1978 йилда Загреб шаҳрида бўлган виставкаларда олтин медаль олган. Ковхонанинг бу машинасини ҳозир социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидан ташқари АҚШ, Франция, Италия, Япония каби ривожланган капиталистик мамлакатлар ҳам сотиб олаяпти.

∴ ∴ ∴

Э. РОЗИҚОВ: Шаҳримиздаги қайси тикувчилик корхонаси қошида ҳунар-техника билим юрти бор?

Жавоб: Шаҳримиздаги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида ҳунар-техника билим юрти бор. Бу билим юртига ўрта маълумоти бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. Билим юрти ўқувчиларини бирлашма стипендия ва ётоқхона билан таъминлайди. Ўқиш муддати икки йил. Билим юртини тамомлаганлар шу корхона цехларида тикувчи, бичувчи, дазмолловчи бўлиб ишлашади.

∴ ∴ ∴

Р. ОДИЛОВА: Шаҳримизда ҳар хил чарм сумкаларни ремонт қилиб берадиган устахоналар борми? Шу ҳақда билишни истар эдим.

Жавоб: Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли «Илғор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг барча пунктлари бундай ремонт ишларини бажаради. Чарм сумкаларни ремонт қилиб берадиган бундай устахоналар шаҳримизнинг Госпиталь, Олой, Октябрь бозорлари территориясида ҳам жойлашган. Бирлашмага қарашли пунктларда ишлаётган усталар аҳоли буюртмасини тез ва соз бажариб беришади.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН
Тошкент оқшоми ХАТЛАР

● СССР ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯСИНИ ЎРГАНИШГА ОИД МАШҒУЛОТ ● СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК — ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА ● ЎТМИШГА БИР НАЗАР ● ИСТИҚБОЛИ ПОРЛОҚ ТЎҚУВЧИ ● ЙЎЛОВЧИЛАРНИ ХУШНУД ЭТИБ

▲ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЁШ ГВАРДИЯЧИЛАРИ

УШАЛГАН ОРЗУ

Орзулар! Инсон уларсиз яшай олмайди. У инсон умрининг безаги. Гулбаҳор ҳам тўқувчи бўлишни орзу қилар эди. Мана, орзуси ушалди.

У 1976 йили Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинати қошидаги билим юртига ўқишга кирди. Билим юртида зўр қизиқиш ва тиришқоқлик билан тўқувчилик касбини ўргана бошлади. Бу ишда унга билим юрти педагогларидан Мавлуда Сапаева устозлик қилди. Гулбаҳор илк бор тўқиш сирларини ана шу устозидан ўрганди. Уч ой назарий, уч ой амалий машғулот ўтказилди. Бу орада Гулбаҳор ўзининг зукколиги, тиришқоқ ва қобилиятлилиги билан кўпчилик диққатини тортди. Ҳунар билим юрти дирекцияси унинг аъло ўқиганлигини ва намунали хулқини муносиб баҳолаб, фахрий ёрлиқ билан мукофотлади. Бу унинг ҳаётидаги илк муваффақиятлари д а н бири эди.

Ишчилик фаолиятини эса биринчи фабриканинг 1-цехида коммунистик меҳнат зарбдори Гуля Муҳаммадалиевага шогирд тушишдан бошлади. Смена мобайнида у устозини тез-тез саволга тутар, билмаганини сўраб ўрганар, билганларини эса амалда қўллар эди. Устоз ва шогирд худди она-боладек бир-бирлари билан самимий ва илиқ муносабатда эди. Шунинг учун бўлса керак, Гулбаҳор устозидан бирор нарса ҳақида сўрашдан сира тортинмасди. Уринишлари зое кетмади. Авваллари атиги 4 та станокни бошқариб келаётган қиз олтита, саккизта ва ўнта станокни мустақил бошқаришга ўтди. Тўғри, бошида унга қийин бўлди. Ахир, катта иш тажрибасига эга бўлмаган ишчининг 10 та станокни бошқаришнинг ўзи бўлмайди-да. Гулбаҳор кўп қийналса ҳам руҳан тушмади. Ниҳоят, 1977 йилга келиб ўз касбини мустақил ва мукаммал ўзлаштириб олди. Эндиликда у бирмунча тажрибага эга бўлган, унча-мунча қийинчиликларни кўрдим демайдиган ишчи даражасига кўтарилди. «Интилганга толе ёр» деб шуни айтадилар-да.

Мана, ҳозир Гулбаҳор нормадаги 24 ўрнига 36 та станокни моҳирлик билан бошқармоқда. Унинг бармоқлари станок узра худди пианино чалаётган музикачининг бармоқларидек тезкорлик билан ўрмалайди. Музикачи ўз пианиносини қанчалик севса, тўқувчи ўз тўқув дастгоҳини шунчалик ардоқлайди. Гулбаҳор учун станок шовқини мусиқий товушдай ёқимли туюлади.

Ишга эрта келиб, кеч қайтиш унинг кундалик одатига айланган. 1978 йилни муваффақиятли якунлашига ҳам ана шу фазилатлари сабаб бўлди.

Моҳир тўқувчининг айни пайтлардаги ғайрати таҳсинга сазовордир. Смена мобайнида 860 ўрнига 1260 метргача хом сурп тўқиб, кунлик ва ойлик план-топшириқларини 120 — 125 процент бажармоқда. Маҳсулотнинг қарийб ҳаммасини фақат биринчи сортга топширмоқда.

Биз ундан келгуси режалари ҳақида сўраганимизда, шу комбинатда муқим қолишини айтди. 1980 йил апрель ойида шахсий 4,5 йиллик план топшириқларини барвақт уддалаб, доҳиймиз В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш ниятида эканлигини ҳам таъкидлаб ўтди.

Ленин комсомоли аъзоси бўлган бу илғор тўқувчини порлоқ истиқбол кутмоқда. Унга ҳамиша омад ёр бўлсин.

М. МАТАЕВ,

Тошкент тўқимачилик комбинати 3-фабрикасининг слесари.

▲ ХАТЛАРИНГИЗНИ ШАРҲЛАЙМИЗ

СЎРҒИЧ ҚИДИРИБ

Менинг тўрт ойлик болам бор. Ўғлим сўрғич сўради. Лекин шаҳримиздаги дорихоналарни қидириб сўрғич топа олмадим. Менга ва менга ўхшаш оналарга сўрғич топишда ёрдам берсангиз.

Шоира НУРМУҲАМЕДОВА.

Оқшомхоннинг редакциямизга йўллаган хатини шаҳар дорихоналар бошқармасида шундай шарҳлашди:

— Шаҳримиз кичкинтойлари учун бевосита зарур бўладиган сўрғич шаҳар дорихоналаридаги ўндан ортиқ аптекаларда сотилмоқда. Ҳамшаҳарларимиз бирор дорихонадан ўзлари учун керакли дори-дармонларни топиша олмаса шаҳар марказидаги 1-дорихонага жойлашган справка бюросига мурожаат қилишлари лозим. Бу ердаги хизматчилар шаҳардаги қайси дорихонада улар қидираётган дори-дармонларни олиш мумкинлигини айтиб беришади.

Шаҳримиздаги 1, 3, 6, 7, 19, 51, 52-дорихоналарда болалар сўрғичи бор. Ҳамшаҳарларимиз шу дорихоналарга мурожаат қилишлари мумкин.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш ва сифатли буюмлар тайёрлаш соҳасида катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Ишнинг самарали ва унумли бўлишига пешқадам ишчилар салмоқли ҳисса қўшяптилар. Уларнинг қаторида нотўқима материаллар участкасининг зарбдор ишчиси Насиба Раҳматуллаева ҳам бор. У кунлик топшириқни муттасил 130-140 процент бажаришга эришмоқда.

СУРАТДА: Н. Раҳматуллаева.

Қ. Исоқов фотоси.

• Газетхон бонг уради

Бир кўча ҳангомаси

Ўтган йили «Илғор» маҳалласига қарашли Темиртов кўчаси ва унинг 1, 2, 3-проездлари кавланиб, канализация тармоқлари ўтказиш ишлари бошланган эди. Тошкент шаҳар қурилиши Бош бошқармасига қарашли инженерлик тармоқларини қуриш трестининг 8-махсус қурилиш бошқармаси коллективи бу ишларга мутасадди қилиб тайинланди. Бошқарма қурувчилари теп-текис кўчаларни ғайрат билан чуқур қилиб қазишди. Улар бинокорлик ишларини ёғин-сочин бошлангунча — 14 сентябрга қадар тугаллаймиз, деб маҳалла аҳлини ишонтиришди. Бироқ объектда ҳеч қанча вақт ўтмай қурилиш ишлари суст суръатларда бажарила бошланди. Кўпинча ҳафталаб бу ерда қурувчилар кўринмади. Натижада белгиланган топшириқ ўз вақтида уддаланмади.

Сусткаш қурувчилар кейин бу ишларни албатта 25 октябргача битказишга ваъда беришди. Аммо қурилишда аҳвол ўзгармади. Мана энди ёғин-сочинли кунлар бошланиб, кўчадан машина тугул йўловчилар ҳам ўтолмайдиган даражага келди. Бу ерда яшовчи аҳоли, айниқса, мактабга қатнайдиган ёш болалар қурувчиларнинг ўз ишларига нисбатан совуққонлигидан жуда нолишмоқда.

Хўш, 8-махсус қурилиш бошқармасининг бинокорлари тоқайгача бир ойда бажариш мумкин бўлган ишни беш-олти ойга чўзишади?

Т. ОДИЛОВ,

Ўзбекистон физкультура ва спорт комитетининг спортнинг миллий кураш бўйича бош тренери.

ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ...

ҚИЗИҚАРЛИ ЎТДИ

Яқинда 63-ўрта ҳунар-техника билим юртининг тарих ва жамиятшунослик кабинетида билим юрти ўқитувчи ва мастерларининг навбатдаги сиёсий ўқув машғулоти бўлиб ўтди. Машғулот СССР Янги Конституциясини ўрганишга бағишланди.

СССР Янги Конституциясининг халқ орзу-умидлари ифодаси эканлиги ҳақида тарих ва жамиятшунослик ўқитувчиси, тўгарак раҳбари А. Каримов мароқ билан гапирди.

Айниқса, Конституциянинг 45-моддасида: «СССР гражданлари илм олиш ҳуқуқига эгадирлар», — деган юксак ҳуқуқнинг ўрта, ўрта махсус, ўрта ҳунар-техника билим юртлари ва олий ўқув юртлари орқали мақсадга мувофиқ равишда амалга оширилиши ҳақида мастерлардан А. Деҳқонбоев, М. Тўлашев, А. Мирфайзиевлар тўлқинланиб гапирдилар.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВ,

ўқитувчи.

... МАҚТАЙДИ ...

АҲОЛИ МИННАТДОР

Комсомол майдонидан Хувайдо кўчасигача қатнайдиган 11-экспресс маршрутининг автобус ҳайдовчилари тўғрисида икки оғиз сўз айтмоқчимиз. Бу маршрутдаги ҳайдовчилар йўловчиларга намунали хизмат кўрсатишяпти. Улар ширин сўз, хушмуомала. Бундан биз йўловчилар жуда хурсандмиз.

3-автобус паркига қарашли ана шу экспресс маршрутининг ҳайдовчилари машинасига чиқиб қолгудай бўлсангиз уларнинг маршрутлардаги ҳар бир бекатни эълон қилишлари, йўловчилар билан ширин сўз бўлишлари барчани қувонтиради. Шаҳримизда йўловчилар билан ана шундай ширин муомалада бўладиган ва маданий хизмат кўрсатадиган ҳайдовчилар омон бўлишсин.

Йўловчилар номидан:

Ш. МУҲСИМОВА,
А. МИРЗАЕВ.

... ТАКЛИФ ЭТАДИ ...

ПОЛИКЛИНИКА КЕРАК

Биз Киров районидаги «Янги арик» маҳалла аҳолиси болаларимиз бетоб бўлиб қолса Юнусобод массивидаги поликлиникага олиб боришга мажбур бўламиз. Чунки Ишчилар шаҳарчасида болалар поликлиникаси йўқ.

Бу йил Халқаро болалар йили деб эълон қилинганлиги муносабати билан ҳамда Ишчилар шаҳарчасида истиқомат қилувчиларнинг талаблари инобатга олиниб шаҳарчада болалар поликлиникаси очиб берилса, яхши бўларди.

Ф. РАҲИМОВА,
М. МУХИДДИНОВА,
М. НАБИЕВА,
кўп болали оналар.

ҲАМ КУЛАСИЗ, КУЯСИЗ

ҚАРОВСИЗ ХИЁБОН

Икки қўлида иккита оғир тўрхалта кўтарган аёл бозор дарвозасидан чиқди-ю минг машаққат билан сирғана-сирғана кета бошлади. У ҳар қадамда қатқалоқ бўлиб ётган музларга қоқилар, бу ҳам етмагандек катта-кичик машиналар туртиб ўтгудек бўлиб муттасил қатнаб турарди. Аёл ҳар қанча эҳтиёт бўлса ҳам барибир қоқилиб тушди. Қўлидаги тўрхалта отилиб кетиб, пиёз ва картошкалар йўл чеккасида қоп-қора сув оқаётган ариққа тушиб кетди.

«Октябрь» колхоз бозорига кираверишдаги хиёбонни бир айланайлик. Бу ерга машинада келасизми, пиёдами, йўл топишингиз қийин. Ҳаммаёқ ўнқир-чўнқир, катта-кичик ариқларда муттасил искирт сув оқади. Катта-кичик чуқурларда мағзавага ўхшаш суюқликлар тўпланиб ётади. Эҳтиёт бўлмасангиз шалоп этиб тушиб кетишингиз ҳеч гап эмас. Атрофи «Тоҳир ва Зуҳра» магазини, «Октябрь» ресторани, хўжалик дўкони билан ўралган бу жойнинг номигина хиёбон. Аслида ҳаммаёқ тартибсиз. «Хиёбон» ўртасидаги думалоқ гулзордаги гулларнинг илдизи қўпорилгану нима учундир қишда сақлаш учун олиб кетилмаган. (Шу билан гулзор ҳам тамом бўлди деяверинг). Атрофдаги скамейкалардан биронтасига ўтирмоқчи бўлган одам майиб бўлиши ҳеч гап эмас. Тахталарнинг ярмиси синиб, ярмиси кўчиб ётибди. Дарахтлар остига аллақандай ахлат қутилари қаторлаштириб териб ташланган. Тўғридан тўғри қор устига ўтириб олган кишилар мешни ўртага қўйиб қимиз билан савдо қилишади.

Шу ўринда қизиқ савол туғилади. Қимиз фойдали эканлиги ҳаммага аён. Олмаота, Қарағанда сингари шаҳарларда қимиз учун махсус павильонлар ажратилган. Нима учун «Октябрь» колхози бозорида қимиз билан савдо қилиш учун кичик бир жой топилмайди?

Яна ўша хиёбонга қайтайлик. Бу ердаги тартибсизликлар бозорга молини олиб келаётган деҳқонларга ҳам, харидорларга ҳам ноқулайлик туғдирмоқда.

Газетхон Маҳкам Ҳакимов бу ҳақда куйиниб ёзганича бор. У Собир Раҳимов район ободонлаштириш бошқармаси, қолаверса «Октябрь» колхоз бозори раҳбарлари бу масалада бош қотириб кўришса яхши бўлар эди, деган таклифни ўртага қўйди. Бу таклифга қўшилиш керак.

ЭРКАТОЙ ҲАЙДОВЧИЛАР

Бекатда одам гавжум эди. Бола кўтарган оналар, кекса кишилар совуқда қийналиб туришарди.

— Бизнинг маршрутга бир гап бўлган ўзи.— деди ёши олтмишлардан ошган қария нолиб.— Қачон қараса аҳвол шу.

— Кеча ҳам бир соатча кутганман.— деди бир йигит хуноб бўлиб.

— Нимасини айтасиз! Буларники айни йўловчи кўпайганда кўзғийди. Эрталаб, кечқурун автобус ан қонинг уруғига айланиб қолади.

Бундай гаплар 3 декабрь куни кечқурун бўлган эди. Бунақа воқеалар тез-тез бўлиб туради. Лекин биз газетхон У. Носировнинг хатига биноан худди ўша куни бўлган фактни мисол тарзида келтирамиз. Шундай қилиб ўша куни 15-маршрутли автобусни «Ташселмаш» заводи бекатида кечқурун соат 6 дан 8.30 гача — роса икки ярим соат кутишди. Шу вақт мобайнида бекатга биронта автобус келмади, дейиш тўғри бўлмас эди.

Аввал гараж номери 50 рақами белгиланган автобус келди. Йўловчилар энди унга чиқиша бошлаган эди ҳайдовчи жеркиб берди:

— Менинг вақтим тугади. Тушинглар!

Кейин гараж номери 153 рақами билан белгиланган автобус тўхтади.

— Машинам бузилиб қолди — деди эшикни очмасданоқ.

Совуқда қолган йўловчилар аччиғланишди:

— Бу қанақа тартибсизлик!

Ҳайдовчи уларнинг гапига қулоқ солмай жўнаб кетди. Кейин 28 рақами билан белгиланган яна бир автобус келди.

— Ҳеч қаёққа бормайман, обед!— деб эълон қилди ҳайдовчи.

«Наҳотки ишчилар смена тугагандан кейин соатлаб автобус кутишса, бу қанақа тартибсизлик?— деб сўрабди ишчи У. Носиров.

Бу саволга «Главташпассавтотранс» даги ўртоқлар жавоб беришади деб ўйлайман.

ХУШЕРБЕК.

• Рассом шарҳи

ГРАФИК БУЗИЛЯПТИ

«Ҳамза» метро станцияси ва Улуғбек кўчаси оралиғида қатновчи 90-маршрут автобуслари негадир кейинги пайтда йўловчиларни кўп ранжитяпти. График ва қатнов интервалини бузиб қатнаётган автобуслар кўпинча бекатларда тўхтамасдан ўтиб кетмоқда.

3 январь куни эрталаб соат тўққиз яримда 48—38 ТНЖ номерли автобус Исакян кўчасидаги бекатда тўхтамасдан ўтиб кетди. 56—75 ТНЖ номерли автобус ҳам охирги бекатда ярим соатлаб туриб қолади-ю, бекатларда тўхтамасдан ўтади.

Хўш, бу маршрутдаги мавжуд нуқсонларга қачон барҳам берилади?

Йўловчилар номидан:

М. ЮСУПОВ,

хизматчи.

ЎНҚИР-ЧЎНҚИР

Ўзбекистон кўчасининг 1-уйдан 98-уйгача бўлган қисми қаровсизлик туфайли жуда ўнқир-чўнқир бўлиб кетган. Асфальт ўйилиб, сув кўллаб, лой бўлиб ётган бу кўчада машинада юриш ҳам қийин. Айниқса, шу кўчадаги 10-алоқа бўлими жойлашган территория атрофи, шунингдек Большевик кўчасидаги 3-алоқа бўлими атрофлари ана шундай аҳволда. Ҳатто почта ташувчи машиналар ҳам бу жойга аранг кириб, чиқишади.

Хўш, бу аҳвол қачонгача давом этади? Октябрь район ободонлаштириш бошқармаси ушбу кўчаларни ободонлаштиришга қачон аҳамият беради?

Ж. ЕРМУҲАМЕДОВ,

почта ходими.

Шеърият оқшоми

Барот БОЙҚОБИЛОВ,

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

ИТАЛИЯДАН МАКТУБЛАР

ТУРКУМДАН

Милан

Ломбардия осмонига
Милан боқар гердайиб,
Эрк гулзори эрур пайҳон
оёқларин остида.
Дош бериб ғам тўфонига
турибди ул серрайиб,
Зулм қамчиси мисли илон
тўлғонади дастида.
Қучоғида икки дунё
жон талашар беомон:
Йигит билан бир ўжар чол
беллашгандай курашда.
Йиқилишни кўрмай раво
чол ҳам тапда борки жон,
Йигит қаддин этай дер дол,
ўзи эса курашда.
Курагн ҳеч ер кўрмаган
йигит чолга урар даст,
Қобирғаси зирқирайди
чолнинг ногоҳ ҳужумдан.
Бино бўлиб ҳеч кулмаган
осмон гўё бўлар паст,
Кўздан ёши тирқирайди,
нажот кутгандек Румдан.
Милан эса сукут ичра
Бошига хоч қўндириб,
афтодаҳол кузатади
бу кураш жараёнин.
Савлат тўкиб булут ичра,
само кўзин тиндириб,
Сомон каби тўзғитади
асрий орзу-армонин.

Кўзларига қори зулмат
ин қуриб ўргумчакдай,

Ғам арқоғин эшиб аста
тўрга солар жонини.

Анор каби эзиб кулфат,
ўйнатиб арғимчоқдай,
Борлиғини этар ҳаста,
тингламас гирёнини.
По[1] сувига оёқ солиб,
ўй сурар Сан—Сатиро,[2]
Қисмат тасбеҳин ўгириб,
бу курашга очар фол.

Оғир хаёлга толиб
қилар унсиз илтижо,

Йигит жонин суғуриб,
Умрини қил дер завол.

Ла — Скала саҳнасига
кўчар бу жанг ҳолати,

Ботир йигит зарбларидан
титраб кетар қандиллар.

Қиролларнинг даҳмасига
дарз солар чол даҳшати,

Адолатнинг ҳарбларидан
узилай дер занжирлар.

Йўқ, саҳнамас! Милан ичра
бу кураш этар давом,

Адолат ва разолатнинг
авжи жанги бошланган.

Зулумотни гулхан ичра
ёқмоқ учун бу айём,

Янги дунё саодатнинг
бағрини оташлаган.

Норғул йигит чол курагин
бир кун текизар ерга

1. Дарё.
2. Ибодатхона.

Кураш ахир майдон ичра
бўлмагай ҳеч мағлубсиз.

Эрк нашъаси эл юрагин
чулғаса завқ-сурурга,

Дунё дейди: — Милан ичра
энди мангу ғолибсиз!

Капри армони

Мени кечир, муқаддас орол,
Қилолмадим сени зиёрат.
Рухсат берса синьорлар ҳиёл
Бўлмас эди ахир қиёмат.

Кўзларимга кўриниб ўтдай,
Хаёлимни этган эдинг банд,
Мен талпиниб сенга бургутдай,
Қилмоқчийдим жонимни пайванд.

Минг афсуским, кўнглим эзилиб,
Теплоходдан термулдим нигун.
Орзуларим ипи узилиб,
Қолди, нетай кўнглимда тугун.

Ихтиёрим бўлса ўзимда,
Ўпар эдим сенинг қирғоғинг.
Ёш тирқираб балки кўзимда,
Олар эдим азиз тупроғинг.

Ленин билан Горькийнинг қутлуғ
Уйин кўрмоқ бўлса муяссар,
Сенга, Капри, қилиб минг қуллуқ,
Этар эдим сайрим мухтасар.

Улар эккан икки туп хурмо
Хиёбонин этолмай сайр,
Учгандайин бошингдан ҳумо,
Неаполга кетяпман, хайр!

Хайр сенга, жаннатий орол,
Буюкларнинг шифо макони!
Эркаламай толе ва висол,
Қалбда қолди Капри армони!

Петрарка руҳига қасам

Сени ўқиб дунё ичра
лол бўлдим бу оламда,

Кезиб мулки Румо ичра
ёд этдим ҳар қадамда.

Сўроқладим саболардан,
тонг чоғи наволардан,
Юлдузлардан само ичра,
бир дард кўриб қаламда.
Венеция тожин олиб,
кий деб менга тутқазди,
Юрагимга тугён солиб,
қайиғига ўтказди.
Флоренция боқиб қиё,
хокинг айлаб тўтиё,
Изларимдан йиғлаб қолиб,
берди сен чалган созни.
Генуядан изларингни
изладим тонгга қадар,
Юлдузларга кўзларингни
ўхшатди шамсу қамар.
Саррентонинг қучоғида
ва Апеннин тоғида
Садо берган сўзларингни
тингладим шому саҳар.
Бошда тутиб сени Милан
чалар экан торингни,
Палермони қучиб уммон
айтар экан зорингни.

Сонетларинг кабутардай,
Румони безаб зардай,

Ишқинг элга айлаб достон
излар экан ёрингни.

Келмас экан фасли баҳор
мулки Румога сенсиз,

Эсмас экан сабо наҳор
Тибру Арнога сенсиз.

Сенсиз Пегас учмас экан,
оламни қучмас экан,

Янграмаскан қўшиқ бисёр
ёруғ дунёга сенсиз.

Христофор Колумб надир
сен бор жойда, Петрарка,

Ким борлиқни кашф этадир.
доғ бор ойда, Петрарка,

Сени қутлаб мулки ашъор,
сонетга этди сардор,

Вале севги қилди жабр,
ёринг қайда, Петрарка!

Самарқандда қўлинг тутиб,
боғингга қўйдим қадам,

Ўн беш йилдир кўмак кутиб,
сен каби сурдим қалам.

Сонетинг ҳам бўлиб келин,
уйимга кирди дуркун,

Бир умрга қўлин ўпиб,
руҳингга ичдим қасам.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

БЕРДАҚ АСАРЛАРИ ИЛГАРИ ҚАНДАЙ ЎҚИЛАРДИ?

Қорақалпоғистоннинг Чимбой шаҳридаги қадимий мадрасада олимлар мадраса талабалари учун қадимий риёзиёт дарслигини топишди. Китобнинг орасига қўйилган сарғайиб кетган икки саҳифа бу топилдиққа бўлган қизиқишни кучайтирди. Ана шу саҳифаларга қорақалпоқ адабиётининг асосчиси Бердақнинг илгари номаълум бўлган шеърлари шогирдлар қўли билан кўчирилган.

Тадқиқотчилар бу шеър тахминан 1860 йилда ёзилганини аниқладилар. Бердақнинг шеърий сатрларида қорақалпоқ халқининг оғир ҳаёти ҳикоя қилинади.

— Шарқда машҳур шоирнинг ижодида бу чиндан ҳам биз учун янги саҳифалардир, — деб шарҳлаб берди Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг Н. Довқораев номли тарих, тил ва адабиёт илмий-тадқиқот институти Шарқ қўлёзмалари секторининг мудири Ҳ. Ҳамидов, — илгари маҳаллий феодаллар бундай сўзлар учун ҳеч суриштириб ўтирмасдан одамларнинг бошини кесардилар. Бердақнинг чимбойлик мухлислари буни билгани туфайли ғоят усталик билан иш тутишган. Улар саҳифаларни дарсликка ёпиштириб қўйишган.

Бугун—Ҳиндистоннинг миллий байрами—Республика куни

СУРАТЛАРДА: Бомбейнинг денгиз соҳилида; томошабинлар Деҳлининг меъморчилик обидаларидан бири Қутуб-минорни кўздан кечириб чиқишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ҲИНД ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

Шу кунларда Рож Патх байрамона безатилган. Ҳиндистон пойтахтининг бу марказий магистрали атрофидаги анвойи гуллар билан қопланган газонлар кўзни қамаштирса, кечаси ранг-баранг чироқлар порлаб туради. Сариқ, кўк, қизил чироқчалар кўм-кўк хиёбоннинг ҳуснига ҳусн қўшиб, қоп-қоронғи Деҳли осмонида Президент саройи ва кўп қаватли Ҳукумат биноларига нур сочади. Ҳиндистон ўзининг миллий байрами—Республика кунини шодиёна нишонламоқда.

Бу байрам завқ ва хурсандчилик билан ўтади. Ҳар йили 26 январь куни Рож Патх магистрали орқали ҳукумат минбарлари ёнидан сон-саноқсиз намойишчилар ўтади. Уларнинг қўлида миллий байроқчалар, транспарантлар ва шода-шода гуллар бўлади. Улар кетидан ҳарбий қисмлар: танклар, тўплар, замонавий техника ва албатта бир вақтлар ҳинд армиясининг асосий зарбдор кучи бўлган анъанавий филлар кўп километрли асфальт йўлдан ўта бошлайдилар. Ҳамма жойда музика, қувноқ овозлар ва қаҳ-қаҳа эшитилади. Бу кун шунчаки байрам сайли эмас, ҳиндлар бу куннинг ўз мамлакати тарихидаги аҳамиятини яхши тушунадилар.

Роса 29 йил муқаддам Ҳиндистон инглиз мустамлакачилиги зулми кишанларини бутунлай улоқтириб ташлаб, ўзини республика деб эълон қилди. 200 йил давомида халқни талаб келган ажнабий босқинчиларнинг ҳукмронлигига чек қўйилди, мамлакат тарихида янги боб—мустақиллик даври бошланди.

Деҳли, Калькутта, Бомбейнинг 1950 йилги қиёфаси эсимда. Мустамлакачилар оғир мерос қолдирган эди. Мамлакат экономикаси ибтидоий аҳволда. Шаҳарларда қашшоқлик, инсонга номуносиб турмуш шароитлари ҳукм сурарди. Одамлар очликдан кўчаларда жон беришарди. Оқшомлари шаҳар йўлкалари минг-минглаб уйсизларнинг ётоғига айланарди. Оч-ночор, бемор кишилар четдан келган кишиларга илтижо қилиб қўл чўзишарди.

Ўша пайтдан бери Ҳиндистон таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Тарихан қисқа муддат ичида унинг шаҳарлари кўркамлашди, экономикаси олға томон ривожланиб кетди. Ҳиндистон республиканинг 29 йиллигини қандай муваффақиятлар билан кутиб олаётганини кўрсатувчи баъзи рақамларни айтиб ўтайлик. Яқиндагина эълон қилинган статистика материалларига қараганда, Ҳиндистон саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми жиҳатидан дунёдаги дастлабки ўнта давлат қаторидан мустаҳкам ўрин олди. 1977—78 молия йилида Ҳиндистон экономикасининг умумий ўсиш суръатлари 6 процентга етди. Бу муваффақиятга Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган давлат корхоналари катта ҳисса қўшди. Аҳоли жон бошига тўғри келадиган миллий даромад анча кўпайди. Қишлоқ хўжалиги ҳам жуда яхши кўрсаткичларга эришди.

Бироқ, ўтмишнинг дардисар саркити ҳали батамом тугатилгани йўқ. Ҳиндистондаги 46 процент аҳолининг турмуш даражаси ҳамон камбағаллик белгиси деб аталган белгидан пастда турибди. Кўп миллатли мамлакатда табақа ва миллатчилик ҳурофотлари ҳамон тугатилган эмас. Сўзда Ҳиндистон билан дўст эканлигини айтаётган бўлса ҳам, амалда мамлакатнинг территориал бутунлигини бузишга, бир канча Шимоли-шарқий штатларни ундан ажратиб олишга уринаётган баъзи давлатлар ана шу ҳурофотлардан ўз манфаатлари йўлида фойдаланиб қолишни кўзламоқдалар.

1977 йил мартидаги парламент сайлови натижасида ҳокимият тепасига келган Жаната партии ҳукумати сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий қийинчиликларни бартараф этиш йўлларини пухта ўйлаб, аввалгидек Совет Иттифоқи билан, бошқа социалистик мамлакатлар ва ривожланаётган давлатлар билан ҳар томонлама мустаҳкам ҳамкорлик зарурлигига асосланиб иш тутмоқда. Ҳинд халқи биринчи социалистик мамлакат халқи билан дўстлик сиёсатини қўллаб-қувватламоқда. Бу сиёсат тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йил августида имзоланган Совет — «Ҳиндистон шартномасида ўзининг яққол ифодасини топмоқда. Таниқли жамоат арбоби, Ҳиндистон—Совет маданий алоқалар жамиятининг раиси К. П. Ш. Менон шу сатрлар муаллифига бундай деди: Ҳиндистон ўзининг бутун ҳозирги тарихи давомида Совет Иттифоқи билан алоқаларнинг ишончли ва пишиқ-пухта эканлигига неча марталаб ишонч ҳосил қилди. Халқаро империализм ва унинг пекинлик иттифоқчилари мамлакатимизнинг территориал бутунлигига, сиёсий ва иқтисодий мустақиллигига ҳар сафар тажовуз қилганларида совет халқи доимо ёрдам бериб келди».

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити шу ҳамкорликни ривожлантиришда алоҳида роль ўйнади. Бутун Ҳиндистон жамоатчилиги 1978 йил ноябрида шу визитнинг беш йиллигини нишонлади. Бу визит иккала мамлакатнинг 10—12 йилга мўлжалланган кенг миқёсли, узоқ муддатли ҳамкорлиги — иқтисодий алоқаларни ривожлантиришдаги ана шу сифат жиҳатидан янги босқич омили бўлди.

Республиканинг 29 йиллиги Ҳиндистон — Совет дўстлиги ҳаракатида ҳам муҳим палла бўлди. Бу ҳаракат тобора ривожланиб бормоқда. Шуни айтиш кифоя қиладики, Улуғ Октябрнинг 61 йиллигига ва Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визити куни беш йиллигига бағишланган Ҳиндистон—Совет дўстлиги ойлигида миллионлаб ҳиндлар, турли-туман маслакдаги сиёсий партиялар ва ташкилотлар иштирок этишди. Ҳиндистон— Совет маданият жамияти бўлимларининг сони 1978 йил давомида мамлакатда 1200 тадан 2000 тага етганлиги ҳам СССР билан дўстлик ҳаракати мустаҳкам оммавий негизга таянганлигидан далолат беради.

Ҳиндистоннинг миллий байрами куни иккала мамлакатимизнинг халқлари Совет — Ҳиндистон муносабатларининг яна бир мустаҳкам негизи — бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш муддаоси борлигини яна бир карра англамоқдалар. Совет Иттифоқи каби Ҳиндистон ҳам кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришни, қуролланиш пойгасини тўхтатишни, ядро урушининг олдини олишни, тўла ва батамом қуролсизланишга эришишни халқаро муносабатлар соҳасидаги энг зарур вазифа деб ҳисобламоқда.

Деҳлида қуёш чараклаб турибди. Аёзли ва ёмғирли кунлар орқада қолди. Одамларга баҳор ҳавоси кулиб боқмоқда, 1979 йил кўклами яқинлашмоқда. Янги кўклам иссиқ кунларнигина келтириб қолмай, 600 миллиондан ортиқ аҳолиси бўлган буюк мамлакат ҳаётининг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятлар ҳам бахш этишига ҳиндилар астойдил ишонмоқдалар. Шу кунларда совет кишилари ер юзидаги барча тинчликсевар кучлар билан биргаликда буюк қардош халққа бундай дейдилар: Бахтиёр бўл, муваффақиятлар сенга ёр бўлсин, Ҳиндистон!

Б. ЧЕХОНИН,
ТАСС мухбири.
Деҳли.

ТОШКЕНТ ТАРИХИДАН 100 ЛАВҲА

11-лавҳа

КАРВОН-САРОЙ ҲАҚИДА

Бир неча командировкаларда бўлганман ва кун бўйи қизғин юмушлардан кейин меҳмонхонанинг катта даҳлизига кириб, навбатчидан калитни олиб ўз хонамга кирганман. Одатда меҳмонхоналардаги номерлар оэгина бўлса ҳам уйдаги шароитни эслатади. Бундан минг йиллар муқаддам у шаҳардан, бу шаҳарларга борувчи йўловчилар кечалари дуч келган жойда тунаб, сафар машаққатини чекканлар. Улар поёнсиз чўллар ва қумли барханлардан ўтиб етиб борган манзилларида дуч келган жойда, ноқулай шароитда тунашга мажбур бўлганлар.

Олис-олисларда милтираб кўринган чироқлар йўловчиларга қандайдир мадад кучини берган ва уларни ўз манзилига чорлаган. Одамларда ўзининг туғилиб ўсган юртини батафсил билиш, узоқ мамлакатларни бориб кўриш, жаҳонни кезиш иштиёқи туғилгандан бошлаб катта йўлларнинг чорраҳаларида йўловчилар тўхтаб дам оладиган бекатлар пайдо бўла бошлаган. Шарқда бундай тўхтаб ўтиладиган жойларни карвон саройлари деб аташган. Владимир Даль ўзининг мукаммал луғатида ана шу номни қуйидагича изоҳлади: «Карвон саройлар тўхтаб ўтиладиган жойларнинг бир тури. Осиёда йўловчилар ва карвонлар учун мўлжалланган доимий ҳовлилардир». Саёҳатчилар, савдогарлар бир кишлоқдан иккинчи қишлоққа, бир воҳадан иккинчисига катта-катта карвонлар билан борганлар. Якка кишилар узоқ манзилларга боришда табиатнинг қутирган қум бўронларига бардош беролмаганлар. Чунки барханларнинг кучли бўронларида пўртана ўйнаши фақат ёлғиз йўловчиларнигина эмас, балки бутун бошли карвонларни ҳам ўз домига ютиб юборган. Шунинг учун ҳам шарқдаги карвон саройлар ёлғиз йўловчиларни қабул қилиб олишга эмас, балки катта савдо карвонларини қисқа муддатда дам олиб ўтиши учун мослаган.

Одатда карвон саройлари шаҳар ташқарисида ёки шаҳар дарвозаларининг ёнгинасида, чойхоналар ёки бозорларнинг биқинида жойлашган бўлиб, уларга ўзга юртларнинг савдогарлари ранг-баранг моллар билан келиб тўхтаганлар.

XVIII асрда Ўрта Осиёнинг энг йирик савдо маркази бўлган Тошкентда ўнлаб карвон саройлар бўлган. Уларнинг кўпчилиги ҳозирги Октябрь бозори атрофида мужассамлашган.

Эрта тонгда шаҳарнинг дарвозалари очилиши билан улардан ўркачларига катта тойлар ортилган, бўйнида қўнғироқлари жиринглаб турган туялар, карвон охиста кириб келиб, Тошкентнинг тор ва ингичка чангли кўчалари бўйлаб турна қатор йўл олган ва яқин атрофдаги карвон саройларга келиб тўхтаган. Ҳайдовчилар туяларни саройларга бирин-сирин олиб кирганлар. Чунки саройларга кириш йўллари ҳар хил юклар билан тикилинч бўлган. Карвон бошлиғи бундай саройларда алоҳида хоналарга таклиф этилган. Унинг ёрдамчилари эса дуч келган жойда ётиб қолишга мажбур бўлишган. Энг бой савдогарлар учун махсус хоналар тайёрланиб, уларга қимматбаҳоли гиламлар тўшалган, момиқ ёстиқлар қўйилган. Дарвеш каби дайдилик қилувчи оддий йўловчилар ва қаландарлар эса кок қуруқ ерда оддий бўйра устида тунаб кетаверганлар.

XIX асрнинг бошларида савдогарчиликнинг авжига чиққан билан Тошкент бозорларига судхўрлар, ҳинд савдогарлари кўплаб кириб келишган. Улар ҳатто ўзларига алоҳида карвон саройи ажратиб олишган. Уларнинг бу саройи ҳозирги «Спартак» стадионининг ўрнида жойлашган. Улар карвон саройи доимий яшаш мақсадида ўз халқининг миллий анъаналарига биноан жиҳозланган. Бу ерда ҳатто муқаддас сигир ҳам боқилган, карвон саройга шу ердан оқиб ўтадиган сувнинг устига қурилган ингичка кўприкдан ўтиб борилган. Ҳиндлар одатдаги юмушларини тугатиб, кечқурун саройга қайтаётганларида ана шу кўприкдан ўтиб, ёниб қўйилган оловлар олдида ибодат қилишган.

Россия савдогарларининг ҳам ўзига хос карвон саройлари бўлган. Улардан бири савдогар Первушиннинг виночилик заводи жойлашган. Салор ариғининг ёқасида бўлган. Полторацкий ва Куйбишев шоссесида истиқомат қилувчи кекса кишилар бу карвон саройнинг бўлганлигини ва унинг 40-йилларга қадар мавжуд эканлигини яхши эслашади. Тўғри, ўша киприкчи йилларда бу сарой ҳеч қандай карвонларни қабул қилмаган. Бино ўша пайтда одамлар яшайдиган квартиралар билан банд бўлиб, қачонлардир узоқ йўлдан толиқиб келган туялар ётиб кавш қайтарадиган каттагина ҳовли кейинчалик болаларнинг шўх ўйинлари билан гавжум бўлган. Якшанба кунлари бу ерга кўчма кино установка келтирилиб, собиқ карвон саройда аҳоли кино кўрган.

Тошкентнинг бугунги замонавий меҳмонхоналарини ўша кадимий карвон саройлари билан таққослаб кўрар экамиз, ўртада жуда катта фарқ борлигини яққол кўрамиз. Ҳозирги осмонўпар меҳмонхоналар Тошкент шаҳрининг чинакам фахри бўлиб қолган. Мен ҳар куни янги «Ленинград» меҳмонхонаси ёнгинасидан ўтар эканман, унга завқ билан назар ташлайман. Усмон Юсупов ва «Ўзбекистон 50 йиллиги» проспектининг чорраҳасида яқиндагина қад кўтарган бу бино чиндан ҳам ҳар бир кишининг диққатини жалб этади. Бу ерда кенг ва равон йўлаклар ранг-баранг чироқлар билан ёритилган бўлиб, бинодаги ҳар бир хонада барча қулайликлар муҳайё этилган. Бино тагидаги автомобиль турадиган жойда турли шаҳарларнинг машина номерларини ўқиш мумкин.

Бу ерда Фрунзедан, Жанубий Қозоғистондан, Жиззахдан... келган машиналарни учратасиз. Ўзбекистон пойтахтига ранг-баранг озиқ-овқат маҳсулотларини ташиб келтираётган замонавий савдо карвонлари — автопоездларнинг ҳайдовчилари ҳудди ана шу меҳмонхонада истиқомат қилишади. Шаҳримизга келаётган ҳар бир меҳмон Тошкентнинг яна бир кошона биноси — нақшбанд қилиб қурилган осмонўпар «Ўзбекистон» меҳмонхонасини кўриб ҳайратда қолади. Революция хиёбонида очилган китоб шаклида қурилган бу бино ҳозирги даврнинг ноёб архитектура намунасидир. Жаҳоннинг турли мамлакатларидан республикамизни кўриш мақсадида келаётган туристлар ана шу ерга келиб тўхташади.

Ҳозирги пайтда Тошкент шаҳрида 17 та меҳмонхона ишлаб турибди. «Саёҳат» меҳмонхонаси спортчилар, ёш туристларни кутиб олади. Пойтахт аэропортидаги «Космос» меҳмонхонаси эса Тошкент орқали ўтувчи узоқ манзилли авиапассажирларни ўзига чорлайди. Сапёрлар майдонида жойлашган «Россия» эса хизмат вазифаси билан командировкага келган кишиларни қабул қилади. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси сингари йирик корхоналар ҳам ўзининг меҳмонхонасига эга.

Ҳозирги пайтда Охунбобоев номли майдонда 22 қаватли «Москва» туристлар меҳмонхонаси бўй чўзмоқда. Яқин вақтлар ичида у пойтахтимизнинг энг гўзал биноларидан бирига айланади. Айтгандай, ана шу бино қачонлардир карвон сарой жойлашган ерда бунёд этилмоқда.

Йиллар ўтиши билан Тошкентнинг қиёфаси ўзгариб борар экан, ўша мудҳиш карвон саройларидан асорат ҳам қолмади. Чўзилиб кетган туяларнинг излари ўчиб кетди. Бугунги кунда шаҳримиз меҳмонларни осмонўпар мухташам биноларда меҳмоннавозлик билан кутиб олмоқда.

А. ТЮРИКОВ.

● ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

МЕҲНАТ УЧУН «БЕШ» БАҲО

«Ташсельмаш» заводининг база ҳунар-техника билим юртида ишлаб чиқариш практикасини ўтаётган талабалар учун баҳо қўйишнинг беш баллик системаси қўлланила бошланди. Бу система тўртта асосий кўрсаткични — топшириқнинг бажарилиши ва иш сифатини, интизомни ҳамда иш ўрнининг сақлаш ҳолатини ўз ичига олади.

Ҳар смена тугаганидан кейин бир кунда қилинган меҳнат учун баҳо қўйиб борилади. Мастер билан мураббий ой охирида ойлик ўртача баллни аниқлайди, бу балл мураббийлик самарадорлиги ҳисобга олинадиган махсус журналга ёзиб борилади.

«Ташсельмаш» заводи мураббийлик кенгаши ва касаба союз ташкилоти 14-ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчилари билан биргаликда ҳунар-техника мактаби талабалари меҳнатига баҳо беришнинг янги системасини ишлаб чиқдилар.

ЭЛЕКТРОНИКА ИМТИҲОН ОЛАДИ

Тошкентдаги 4-ҳунар-техника билим юртида махсус фанлар бўйича талабаларнинг билимларини аниқлаш учун болаларнинг ўзлари яратган электрон асбобдан фойдаланилади. Бу «имтиҳон олувчи» асбоб тузилиши жиҳатидан оддий ва бўлғуси алоқачиларнинг билимларига холис баҳо қўяди.

Ҳунар-техника билим юрти талабаларининг техникавий ижодкорлигига таълим мақсадларига хизмат қилади. Ҳозирги вақтда қарийб йигирмата ишлайдиган модель ва макетлар ишчи касбларини ўрганиш самарадорлигини оширишга ёрдам бераётир. Шаҳарлараро алоқани тиғизлаштирадиган аппаратларни ўрганиш учун белгиланган тренажёр, кундузи фойдаланиладиган диапроектор, телефон аппаратининг ҳаракат қилиб турадиган схемаси ва бошқа кўпгина нарсалар шундай ишлар жумласидандир.

(ЎзТАГ).

ЕРЕВАН. Иккинчи трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳсулотларининг аксариятини болалар учун мўлжалланган кийим-кечаклар ташкил этади. Шу ерда тайёрланган куртқалар, костюмлар, кўйлак ва кофталар мамлакатимизнинг турли районларига жўнатилади.

СУРАТДА: Авик ва Ирэна янги костюмни намойиш этишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

БУХОРОНИНГ НИЛИЙ ГУМБАЗИ

Бухоролик рассом ва шоир Тимофей Новичков «Бухоронинг нилий гумбази» деган янги шеърлар туркумини яратди. Зарафшон водийсидаги қадимий шаҳарга бағишланган шеърлар Октябрь шарофатидан яшнаган ўлкага бағишланган. Рассом ва шоир... эҳтимол, шоир ва рассомдир? Тимофей Новичков бир маҳаллар санъатни ўз ҳаётининг асосий йўли деб танлаб олган эди. Бу воқеа Бухоро педагогика институти тарих факультетини тамомлаганидан кейин содир бўлди. Бунга қадар у Улуғ Ватан уруши фронтида бўлди. Ватан, жанговар ўртоқлари, дўстлик тўғрисида дастлабки шеърларини ёзди. Фронтдаёқ поэтик образлар графикада ҳам мужассамлантирилди. Жанг эпизодлари тўғрисидаги суратлар, дўстларининг портретлари шеърий сатрларни яққолроқ қиларди. Педагогика институти биноси олдига урушда ҳалок бўлган жангчиларга бағишлаб ўрнатилган ҳайкал композиция ҳам ўша йиллар хотира бўлиб қолди. — Т. Новичков шу олий ўқув юртида живопись ва суратдан дарс бера бошлаганига йигирма йилдан кўпроқ вақт бўлди.

Унинг болаларга аталган ва Тошкентдаги «Ёш гвардия» нашриёти чиқарган «Ўрмон ярмаркаси» деб аталган биринчи шеърлар тўплами шу тариқа суратдан шеърга ўтиш жараёнида туғилди. Бобо калони томонидан ясалган чўпон сурнайини совғага олган бола тўғрисидаги «Октавио мамлакатига саёҳат» китобчаси ҳам шу тариқа вужудга келди. Шеърлар китоби тугади, лекин рассом Т. Новичков энди яна шу китоб устида ишлаётир: унинг солган суратлари ўқувчиларга мўъжизали музика диёрида табиат оғушида бўлишга ёрдам беради.

(ЎзТАГ).

▲ ФАН ВА ТЕХНИКА ИЗЛАНИШЛАРИ

ВОҲАНИНГ ТИКЛАНИШИ

Қизилқум чўлида Орол денгизидан Жануби-Шарқда қум босган қадимги суғорма ерлар шоли ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириш учун яроқли бўлиб чиқди. Бу ердаги тупроқ состави ва структурасини тадқиқ этган Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг тупроқшунослари шуни аниқладилар. Қадим замонлардан бери деҳқонлар ишлаб келган участкаларда чиринди ер қатлами сақланиб қолган.

Ҳозир бу ердаги сизот сувлар 10—15 метр чуқурликда ётади. Бинобарин улар замонавий тупроқ ҳосил бўлиш жараёнларига салбий таъсир кўрсатмайди.

Олмаоталик олимлар собиқ воҳа тупроғида ўсимлик озиқланиши учун зарур моддалар кўп эканлигини аниқладилар. Олимлар бу ерда беда билан алмашлаб экиш яхши самара беради, деб ўйламоқдалар.

(ТАСС).

ИССИҚ ИҚЛИМ УЧУН

Туркманистонлик мутахассислар янтоқ билан кўк чойдан тайёрланган янтоқчойни иссиқ иқлим шароитларида самарали чанқов босадиган восита сифатида тавсия қилдилар. Чўлда ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатдики, бу ичимлик чанқоқни яхши қондиради, иссиқда организмни қизитмайди. Янтоқчой хуштаъм бўлиб у янги кўкат ҳидини беради.

Мутахассислар чўлнинг иссиқ иқлимида одам ҳаёт фаолиятини таъминлаш проблемасига доир катта тадқиқотлар олиб бормоқдалар.

(ТАСС).

физкультура ва СПОРТ

• *Соғлом бўлай десангиз*

Гантель—ҳамма учун

Ўсмирлар, ёшлар, катта ёшдаги кишилар бу комплексдан фойдаланишлари мумкин. Аёллар эса 3, 4 ва 8-машқларни мустасно қилган ҳолда фойдаланишлари керак. Бу уларга қоматни бир кўринишда сақлаб туришга ёрдам беради. Ортиқча оғирликдан қутилмоқчи бўлган аёллар ҳам бу комплексдан фойдаланишлари мумкин.

Агар сиз гантель билан шуғулланишга қатъий аҳд қилган бўлсангиз ҳар куни бунинг учун бир соат вақт топишингиз керак.

Сиз бақувват бўлишни хоҳлаб қолдингиз. Бунинг учун ҳар сафар машқни 8—10 марта бажарганда ҳам ҳоритмайдиган оғирликдаги гантель танлашингиз лозим. Биринчи машқни бажаргандан кейин бир-икки минут дам олинади, нафас ростланади. Агар сиз ёш бўлсангиз ва ўзингизни яхши ҳис қилаётган бўлсангиз бир вақтнинг ўзида бешта машқни бажаришга ўтишингиз мумкин. Биз қуйидаги тартибда машқ қилишни тавсия қиламиз. Душанба, чоршанба ва жума кунлари 1, 2, 3, 4, 5, 8-машқларни; сешанба, пайшанба ва шанба кунлари 1, 2, 6, 7, 9, 10-машқларни бажариш лозим.

Агар сиз ортиқча оғирликдан қутилмоқчи бўлсангиз шундай оғирликдаги гантелни танлангки, сиз бир машқни 15—20 марта бажарганингизда ҳам ҳоримайдиган бўлинг.

Яна бир неча тавсиялар берамиз. 1 ва 2-машқларни бажаришда уларнинг ўрнини алмаштириб туришга амал қилинг. Яъни биринчи машқ бажарилгандан кейин иккинчи машқни бажаришга киришинг. Кейин машқларни ана шу тартибда яна давом эттиринг.

Нафас олишни кузатиб боринг. Бир маромда ва чуқур нафас олиш лозим. Қўлларни ён томонларга кўтарганингизда, қўлларни чўзганингизда, қаддингизни ва оёғингизни кўтарганда нафас олинг. Қўлларни тушираётганда, қўлларни букаётганда оёқ ва қаддингизни букаётганда нафас чиқаринг. Бу машқларни куннинг иккинчи ярмида бажариш қулайдир. Машқни бажаришга киришишдан олдин уни бажаришга пухта тайёргарлик кўриш лозим.

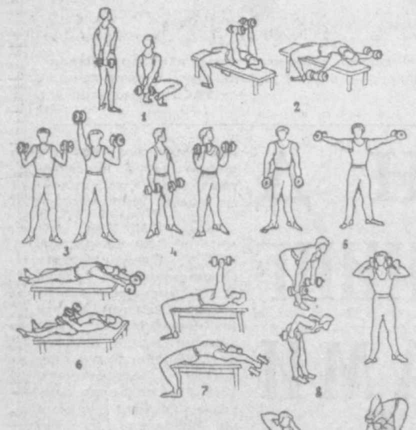

Машғулот:

1. Ўтириб-туриш.
2. Қўлларни бироз букилган ҳолда ён томонларга чўзиш.
3. Гантелларни навбатма навбат кўтариш.
4. Қўл тирсакларини букиш.
5. Қўлларни тўғри ҳолда ён томонлар бўйлаб кўтариш.
6. Қўлларни бироз букилган ҳолда ён томонлар бўйлаб туташтириш.
7. Қўлларни тик ҳолда орқага тушириш.
8. Эгилган ҳолда тортиш.
9. Олдинга букилиш.
10 Қадни ростлаш.

Е. ВАСИЛЬЕВА,
медицина фанлари кандидати, спорт мастерлигига кандидат.

ШАХМАТ РАССОМИ

Революциягача бўлган рус топшириқли композицияси тараққиётига ўлка врачи Александр Васильевич Галицкийнинг ижоди катта ҳисса бўлиб қўшилган. У 1863 йилда туғилган. Бўлажак буюк проблемачи шахмат билан жуда эрта танишган. 1885 йилда Қозон университетида ўқиётган пайтда у маҳаллий шахмат клубининг турнирида фахрли иккинчи ўринни қўлга киритган. У XIX асрнинг охирларида энг оммавий рус проблемачиси сифатида шуҳрат таратди. Композицияга талабчанлик ва жиддийлик билан ёндошиш Галицкийга хос хусусиятлардан эди. У ўзининг ҳар бир асарида қизиқарли фикр, нафисликни ифодалашга ҳаракат қиларди. Фигураларнинг ҳаракати билан ўйинга илҳом бахш этарди. У ҳамма вақт топшириқни ўзига хос, бошқа топшириқларга ўхшамайдиган қилиб тузиш учун бирон янгилик топарди. Галицкий топшириқларни жуда қисқа вақтда ғоят қизиқарли йўл билан ҳал қилишга интиларди. У ўйин шаклига алоҳида аҳамият билан қарарди. А. В. Галицкийнинг топшириқлари билан танишиш унинг ижодини тушуниш ва баҳолашга ёрдам беради.

1-топшириқнинг ғояси (1891 йил) А. В. Галицкийнинг ўзининг ёзишига қараганда биринчи юришнинг ва мот ҳолатидаги уч юришнинг ўзига хослигидадир.

А. В. Галицкий 90 йилларнинг бошларида замонавий композиция техникасини мукаммал эгаллаб олган эди. Ундаги буюк ижодкорлик энг қийин фикрларни ҳам замонавий шаклда баён қилишга имкон яратарди. Бунга 1890 йилда тузилган 2-топшириқ ёрқин мисол бўла олади. Унда тўғри мот қилиш учун фарзинни уч марта қурбон қилиш ғояси олдинга сурилган.

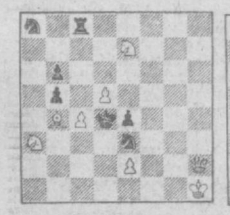

Икки юришда мот.

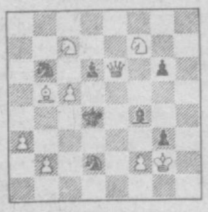

Уч юришда мот.

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

Москвадаги «Октябрь» енгил атлетика манежида камондан отиш бўйича мамлакатимиз пойтахтининг очиқ қишки биринчилиги бўлиб ўтди. Бу мусобақаларда мамлакатимиздаги энг кучли спортчилар иштирок этдилар. Турнирда беш марта Бутуниттифоқ рекорди қайд қилинди.

Бу беллашувларда ҳамшаҳримиз Наташа Бутузова муваффақиятли қатнашди. У М—1 машқини бажаришда биринчи ўринни қўлга киритди. Машқни бажариш пайтида 1261 очко тўплаган тошкентлик бу камончи қиз Москва чемпиони унвонини олишга муяссар бўлди.

∴ ∴ ∴

Самарқандда дзюдо кураши бўйича Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округининг биринчилиги бўлиб ўтди. Бундай мусобақалар округда биринчи марта ташкил қилинди. Беллашувлар пайтида самарқандлик полвонлар жуда катта маҳорат кўрсатишди. Улар команда ҳисобида биринчи ўринни қўлга киритдилар. Тошкентлик армиячилар иккинчи ўринни эгаллашди. Ҳамшаҳарларимиздан А. Герц айниқса яхши натижа кўрсатди. У барча учрашувларни соф ғалаба билан тугатди. Шунингдек, тошкентлик В. Кухлевский ва С. Бобилевлар ҳам округ чемпиони унвонини қўлга киритдилар.

▲ АҲОЛИ ТУРАР ЖОЙЛАРИДА

АКТИВЛАРГА ТАЯНИБ

Платонова кўчасидаги бу қадимий уч қаватли уйни эндиликда кўпчилик яхши билади. Айниқса унинг ертўласи ҳаммага маълум ва машҳур. Ҳозир олдинги бу ертўла ўрнида физкультурачи активистлар кучи билан унча катта бўлмаган спорт зали ташкил этилган.

Ҳаммаси запасдаги полковник, уй советининг аъзоси Александр Ильич Демьяновнинг ана шу ўзи истиқомат қилаётган уй остидаги ертўлага эътибор берганлигидан бошланди. Олдинлари бу ерда қозонхона жойлашганди, кейинчалик у марказий иссиқлик тарқатиш хонасига айлантирилди. Бера-бора бу ердаги қозон ва жиҳозлар ремонт қилиниб бошқа жойга кўчирилди. Ертўла эшигига эса катта қулф осилди. «Мана шу бўш хонани наҳотки спорт залига айлантириб бўлмаса?» ўйлади А. Демьянов. У уй совети аъзоси сифатида мана шу бинода истиқомат қилаётган болалар учун физкультура ва спорт машғулотларига ажратилган жой талабга жавоб бермаслигини яхши биларди. Чунки бу бино аллақачонлар бунёд этилган бўлиб, унинг теварак-атрофида спорт майдончаси бўлиши кўзда тутилмаганди.

А. Демьянов болаларнинг ота-оналарига ёрдам учун мурожаат этди. Уларни бир жойга тўплаб бўш ётган ертўлани кўрсатиб шундай деди:

— Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқарсак ана шу бўш хонани спорт залига айлантиришимиз мумкин-ку? Иши унчалик ҳам кўп эмас. Фақат деворларни оқлаш керак, темир конструкцияларни бир жойга тўплаб ертўлада тўла тартиб ўрнатиш лозим. Менинг тахминимга кўра ана шундай қилинса бу ерга иккита стол тенниси, штанга учун мослама ўрнатиш мумкин.

Албатта, иш бирданига қайнаб тошмади. Баъзи ота-оналар бундай катта ҳажмдаги ишни бажариш осонми, деган ҳавотирга ҳам тушдилар. Бироқ, кўпчиликдан иш қочиб қутилмади.

Уч марта ўтказилган шанбаликда А. Демьянов, А. Родинов, В. Хачатуров, А. Суровцев, В. Хакимов, Н. Колбин ва бошқа ота-оналар билан олдинги қозонхонада тўла тартиб ўрнатди. Уй-жой бошқармаси аввало ертўлани ремонт қилиш учун пул ажратди. Кейинчалик эса спорт инвентарлари сотиб олиш учун ҳам маблағ ажратилди. Шундай қилиб ертўла ўрнида спорт зали қад кўтарди.

Катталарга бу хайрли ишда актив ёрдамлашган болалар эндиликда шахсий спорт заллари борлиги билан фахрланадилар. **Бу** ерда ҳар куни теннис ва шахмат мусобақалари қизғин давом этади. Шунингдек, катталар ҳам оғир атлетика секциясига қатнашадилар. Бу секцияга жамоатчилик асосида биринчи разрядли спортчи Н. Колесов раҳбарлик қилмоқда.

А. УЛИЧКИН.

Ёш акробатлар машқ қилишяпти.

Х. Мирзакаримов фотоси.

АХБОРОТ «БУЛОҒИ»

Ҳозирги даврда фан ва техника, маданият тараққий этган сари кўпгина корхоналар, муассасалар, турли институтларда ранг-баранг ахборотларга бўлган талаб ошиб бормоқда. Буни ҳисобга олган Тошкентдаги «Сервис» маиший хизмат кўрсатиш фирмаси хайрли ишни бошлаб берди. Фирма қошида газета ва журнал ахборотлари қирқими бўлими ишламоқда.

Республика пойтахтининг Ленин проспектидаги тўққиз қаватли бинода жойлашган бу бўлимнинг фаолияти қизғин. Унинг ходимлари бўлган юқори малакали мутахассислар мамлакатимизнинг барча республикаларида нашр этилаётган газета ва журналларда эълон қилинаётган турли соҳага оид мақола, хабар, репортаж, суҳбатларни қирқиб олиб бой материаллар мажмуасини тайёрламоқдалар. Бўлим бундай материалларни қирқишда қардош республикалардан олинаётган 80 номдаги газета ва 150 номдаги журналдан фойдаланмоқда.

«Узбекхлопкомаш» бирлашмаси, «Средазстроймеханизация» бошқармаси, кўпгина корхоналар, маданият, маориф министрликлари қишлоқ хўжалиги, экспериментал биология институтлари ана шу бўлимнинг доимий буюртмачиларига айланиб қолишди. Ахборотлар «булоғи»да бир ойда 8 — 9 минг қирқим тайёрланиб, буюртмачиларга юборилмоқда. Бундай хизмат усули республикада биринчи марта ташкил этилди. Келгусида унинг хизмат кўрсатиш ҳажми янада кўпаяди.

А. ПУЛАТОВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА
ФЕВРАЛЬ ОЙИДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/II да — ЧАНДИҚЛАР.
2/II да — ИШҚ ҚУРБОНЛАРИ.
3/II да — БИРИНЧИ БЎСА.
4/II да БЕШ КУНЛИК КУЁВ.
6/II да — ТИНМАСИН СОЗ.
7/II да — ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН.
8/II да — КИЧИК ФОЖИАЛАР.
9/II да — ТЎЙ МУБОРАК ҚАРИ ҚИЗ.
10/II да — ЕДИНГ БИЛАН.
11/II да — БИРИНЧИ БЎСА.
13/II да — ФАҚАТ АҚЛ СОТИЛМАЙДИ.
14/II да — КЎЗИНГНИ КАТТАРОҚ ОЧ.
15/II да — БАДБАШАРА ЁХУД ЭЗОП.
16/II да — ЧАНДИҚЛАР.
17/II да — ИШҚ ҚУРБОНЛАРИ.
18/II да — БЕШ КУНЛИК КУЁВ.
20/II да — ТИНМАСИН СОЗ.
21/II да — ТАШВИШЛАНМАНГ ОНАЖОН.
22/II да — КИЧИК ФОЖИАЛАР.
23/II да — ТЎЙ МУБОРАК ҚАРИ ҚИЗ.
24/II да — КЎЗИНГНИ КАТТАРОҚ ОЧ.
25/II да — ИШҚ ҚУРБОНЛАРИ.
27/II да КОРЧАЛОНЛАР.
28/II да — ҲАММОМГА БАЛО БОРМИ?

СПЕКТАКЛЛАР СОАТ 16.00 ДА БОШЛАНАДИ.

Билетлар театр кассасида соат 15.00 дан 20.00 гача сотилади. Телефонлар: 44-56-52, 44-11-33.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҳурматли ўртоқлар!

Агар квартирангизда газ ёнишдан олдин бўладиган ислар чиқиб кетадиган дудбурони бўлган газ асбоблари ўрнатилган бўлса, эсингизда бўлсинки, ана шу асбоблар ишлаган вақтда чиқадиган ис газлари фойдаланиш учун яроқли дудбуронлардан бутунлай ташқарига чиқиб кетиши керак.

Ҳавфсизликни таъминлаш учун горелкада газ ёқиш олдидан шунингдек, горелка ёниб турган вақтда дудбуронларнинг ҳаво тортаётган ва тортмаётганлигини текшириб кўриш мумкин. Бунинг учун ёқилган гугурт чўпини колонка туйнугига, АГВ ёки иситиш печининг текширув дарчасига яқин келтириш керак.

Агар гугурт алангаси ичкарига сўрилса, демак дудбурон ҳаво тортяпти, газ асбобларидан фойдаланиш мумкин. Агар гугурт алангаси қарши томонга оғса, демак дудбурон ҳаво тортмаётганини англатади. Бундай ҳолатда газ асбобларидан фойдаланиш ман этилади.

Дудбуронларнинг ҳаво тортмаслиги ёки ёмон ҳаво тортишлиги, кишиларнинг заҳарланишига олиб келади.

Дудбуронларнинг ишга яроқлилиги ҳақидаги актларни яшаб турган жойингиздаги райгазларга ўз вақтида тақдим этингиз.

Хоналарни маиший газ плиталари ёрдамида иситманг —бу соғлиқ учун хавфлидир.

Инструктаждан ўтмаган болалар ва кишиларни газдан фойдаланишларига рухсат этманг.

Газ ва газ асбобларидан фойдаланиш қоидаларига қатъий риоя қилингиз!

«ТАШГАЗ» БИРЛАШМАСИ.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти баққоллик— кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ, сут маҳсулотлари, газламалар, тикув буюмлари, пойафзаллар, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларининг юқори малакали сотувчи-контролёр-кассирларини тайёрлайди.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати— 1 йил.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган, 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача) **бўлган 8—10 синф ҳажмида маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганларга «СОТУВЧИ-КОНСУЛЬТАНТ», «СОТУВЧИ-КОНТРОЛЕР-КАССИР» деган малака унвони берилади.

Ўқувчиларга 32 сўмдан стипендия берилади, етим қолган болаларга, ота-она қаровисиз қолган болаларга ва Улуғ Ватан урушининг 1, 2 группа инвалидларининг болаларига 41 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: ГУМ ва «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ўтказилади.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 3 дона фотосурат, халқ депутатлари совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимининг йўлланмаси (давлат савдо бўлимининг дирекциясидан йўлланма).

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент —173, Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чопон ота», 13, 70-автобусларнинг «Медицина тез ёрдам касалхонаси» бекатлари). Телефон 78-44-30.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—26/I да **Оққуш кўли**, 27/I да **Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/I да **Шошма, қуёш**, 27/I да **Тирик мурда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/I да **Қизил дуррали нозик ниҳолим**, 27/I да **Зеби-зебока.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/I да **Биринчи бўса**, 27/I да **Корчалонлар.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **«Тўрт куёв» эстрада-цирк лўлилар ревюсининг гастроллари.**

КИНО

26 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ГЕНЕРАЛ КИРПАНОС»— **Қозоғистон.**

«ҚИЗИЛ НОН» — **Узбекистон ССР 25 йиллиги.**

«ОИЛА» — **Чайка, Янгиобод.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СИЗНИ ГРАЖДАНКА НИКАНОРОВА КУТЯПТИ» — **Чайка, Қозоғистон, Восток, Москва, ВЛКСМ 30 йиллиги, Ҳамза номли.**

«КАМБАҒАЛЛИК АЙБ ЭМАС»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги, Нукус.**

«ШОД-ХУРРАМЛИКДА ЯШАНГ» — **Узбекистон ССР 25 йиллиги, Навоий номли, Лисунов номли, Искра.**

«ҚИЗЧА, КИНОДА ЧИҚИШНИ ХОҲЛАЙСАНМИ? — **Пионер.**

ХРОНИКАЛ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР ПРОГРАММАСИ — **Москва, Дружба, Фестиваль, Лисунов номли, Мир, Восток, Ҳамза номли, Янгиобод, Ғ. Ғулом номли, Ғунча, С. Раҳимов номли, Тошкент Советининг 50 йиллиги, Қозоғистон, Навоий номли, Узбекистон ССР 25 йиллиги, Чайка, Кўкча, Нукус, Пионер.**

27 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ГЕНЕРАЛ КИРПАНОС» — **Қозоғистон.**

«ҚИЗИЛ НОН» — **Узбекистон ССР 25 йиллиги.**

«ОИЛА»— **Чайка, Янгиобод.**

«КРАСНОДОНДАГИ МАНГУ АЛАНГА» — **Нукус, ВЛКСМ 30 йиллиги.**

«ИЛТИФОТГА ШОШИЛИНГ» — **Дружба.**

«АМЕРИКАЛИКЛАР ВИЗ БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР»— **Лисунов номли.**

«УЗОҚ ЯШАШНИНГ СИРИ» — **Тинчлик.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СИЗНИ ГРАЖДАНКА НИКАНОРОВА КУТЯПТИ» — **Чайка, Қозоғистон, Восток, Москва, ВЛКСМ 30 йиллиги, Ҳамза номли.**

«КАМБАҒАЛЛИК АЙБ ЭМАС»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги, Нукус.**

«ШОД-ХУРРАМЛИКДА ЯШАНГ» — **Навоий номли, Узбекистон ССР 25 йиллиги, Лисунов номли, Искра.**

«ҚИЗЧА КИНОДА ЧИҚИШНИ ХОҲЛАЙСАНМИ» —**Пионер.**

ХРОНИКАЛ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР ПРОГРАММАСИ— **Москва, Дружба, Фестиваль, Лисунов номли, Мир, Восток, Ҳамза номли, Янгиобод, Ғ. Ғулом номли, Ғунча, С. Раҳимов номли, Тошкент Советининг 50 йиллиги, Навоий номли, Қозоғистон, Узбекистон ССР 25 йиллиги, Чайка, Кўкча, Нукус, Пионер.**

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент «СЕРВИС» фирмаси

эшикларга дермантин қоплаб бериш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

44-61-45, 44-28-01, 44-63-15, 77-83-96 телефон номерлари бўйича мурожаат қилинг.

Тошкент «СЕРВИС» фирмаси
«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

Тошкент шаҳар, Фрунзе районидаги 144-мактаб томонидан **Ширматов Исмоил Тишабаевич** номига берилган 591825 номерли йўқолган

САККИЗ ЙИЛЛИК МАЪЛУМОТ ҲАҚИДАГИ
ГУВОҲНОМА
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Телевизор экранида

26 ЯНВАРЬ— ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 Гандбол бўйича СССР чемпионати. Аёллар, «Жальгирис» (Вильнюс) — УПИ (Свердловск). Вильнюсдан олиб кўрсатилади. 18.30 «Москва ва москваликлар». 19.00 «Болаларга аталган шеърлар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Ҳиндистоннинг миллий байрами— Республика кунига. «Ҳиндистон бўйлаб». Кинопрограмма. 20.10 «Машъал бўлиш учун ён». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (Болгария). 4-серия. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати МАСК — «Спартак» (Москва). В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 00.15 «Хатларингиз асосида». «Тонгги почта». Музикали программа (такрорий кўрсатув). 00.45 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

17,55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Синюшканинг қудуғи». Мультфильм. 18.15 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш муxбирларнинг ёзувчи Ҳамид Ғулом билан учрашуви. 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.00 «Фан» программаси. 19.30 «Оламга саёҳат». 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўзбекистон композиторларининг симфоник асарлари. 21.20 «Шаҳарда минус 40°». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.00 «Илғор тажриба мактаби». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 22.20 «Вернер Хольт саргузашти». Бадиий фильм. 2-серия. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Болалар учун фильм. «Тамбу-ламбу». 20.00 «Тошкент ва тошкентликлар». «Китоб дўстларимиз» (рус.). 20.30 «Дирижер». Телевизион фильм-концерт. 20.55 Тошкент янгиликлари.

27 ЯНВАРЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Вақт» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.35 «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». Рус Давлат музейи. Тарих саҳифалари. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 11.05 «Машъал бўлиш учун ён». Кўп серияли телевизион бадиий фильм (Болгария). 4-серия 12.25 «Дунё воқеалари». 12.40 «Тонгги почта». Музикали программа. 13.10 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 13.55 «Спортлото» тиражи. 14.10 «Адабий суҳбатлар». П. Бажов туғилган куннинг 100 йиллигига. 14.55 Болалар учун. «Кўзойнак тақиган бола». Телевизион бадиий фильм. 15.40 «Инсон. Ер. Коинот». 16.25 «Олимпиада-80». 17.10 «Ҳайвонот оламида». 18.10 «Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан». 18.30 «Қорбобо ва ёз». Мультфильм. 18.50 «9-студия». Кўрсатувни В. С. Зорин олиб боради. 19.50 Украина Россия билан қўшилганлигининг 325 йиллигига. «Абадий биргамиз». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Санъат усталарининг концерти. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Кинопанорама». 23.40 Росита Форнес куйлайди (Куба). 00.10 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Телевизион миниатюралар театри. 10.50 И. Тиллабоев ва М. Орипов куйлайди. 11.30 «Ўзбекистон спорти» (рус.). 12.00 «Оналар мактаби». 12.30 «Ватан фарзандлари». Бадиий фильм. 14.05 «Замондаш». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида). 14.55 «Кинопублицист экрани». Кинокўрсатув (рус.). 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Болалар учун. «Ўйлаб топ?» (рус.). 18.15 «Ижод саҳифалари». П. Бажов туғилган куннинг 100 йиллигига. 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.00 «Оламда нима гап?» Халқаро воқеалар шарҳи. 19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси «Гўзал» ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Театр ва замон». Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрининг 60 йиллигига. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

17.10—21.30 Тожикистон телевидениесининг программаси.

Тошкент Давлат медицина институти ректорати, партия комитети, жамоат ташкилотлари ва стоматология факультетининг деканати, ортопедик стоматология кафедрасининг ассистенти, медицина фанлари кандидати, стоматология факультети деканининг ўринбосари Л. Х. Ҳабилова акаси

Носир Ҳабилович ҲАБИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

26 ЯНВАРЬ, 1979 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700,000; ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-86; саноат 32-53-83; қурилиш 32-56-85, шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; информация — 32-78-83; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85. хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-60-50.

Р — 12838

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579.

Нашр Е—1226.